Konya Çimento Sanayii Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2021 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Yıla Ait Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu

Konya Çimento Sanayii Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler **Sayfa**

Konsolide finansal durum tablosu	1-2
Konsolide kapsamlı kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	3
Konsolide özkaynak değişim tablosu	4
Konsolide nakit akış tablosu	5
Konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar	6-70

Konya Çimento Sanayii Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2021 Tarihi İtibarıyla
Konsolide Finansal Durum Tablosu
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2021	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2020
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		**457.442.253**	**264.032.637**
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	125.526.831	77.160.900
Türev Araçlar	6	18.536.532	--
Ticari Alacaklar:	8.1	161.741.392	126.724.385
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	7	*277.963*	*50.753*
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar		*161.463.429*	*126.673.632*
Diğer Alacaklar	9.1	--	460.645
Stoklar	11	136.986.738	52.730.046
Peşin Ödenmiş Giderler	10	2.628.087	5.188.750
Diğer Dönen Varlıklar	18.1	12.022.673	1.767.911
Duran Varlıklar		**275.985.800**	**227.891.855**
Diğer Alacaklar	9.1	5.664.080	5.149.750
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	12	16.840.155	16.256.311
Maddi Duran Varlıklar	13	220.866.306	184.905.564
Kullanım Hakkı Varlıkları	14	13.049.853	14.984.944
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	15	1.602.670	1.839.528
Peşin Ödenmiş Giderler	10	15.581.965	4.131.218
Ertelenmiş Vergi Varlığı	19	2.380.771	624.540
TOPLAM VARLIKLAR		**733.428.053**	**491.924.492**

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasıdır.

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2021	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2020
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		**310.107.972**	**104.021.601**
Finansal Borçlar	5.1	149.124.167	--
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	5.2	15.882.827	10.341.949
Ticari Borçlar:	8.2	111.185.781	71.611.849
İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	7	*13.754.890*	*5.150.466*
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar		*97.430.891*	*66.461.383*
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	17	2.308.180	2.151.558
Diğer Borçlar	9.2	2.502.048	4.689.739
Türev Araçlar	6	--	1.051.780
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	19	4.040.672	867.554
Ertelenmiş Gelirler	10	15.359.485	4.721.965
Kısa Vadeli Karşılıklar:		9.704.812	8.585.207
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	17	*4.891.925*	*4.173.139*
Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	16	*4.812.887*	*4.412.068*
Uzun Vadeli Yükümlülükler		**20.073.156**	**20.332.455**
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	5.2	2.222.047	8.265.630
Uzun Vadeli Karşılıklar:		14.422.270	12.066.825
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	17	*14.422.270*	*12.066.825*
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	19	3.428.839	--
ÖZKAYNAKLAR		**403.246.925**	**367.570.436**
Ana Ortaklığa Ait Toplam Özkaynaklar		**403.157.775**	**367.513.800**
Ödenmiş Sermaye	20	4.873.440	4.873.440
Sermaye Düzeltme Farkları	20	61.484.151	61.484.151
Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi (-)		(71.220)	(71.220)
Paylara İlişkin Primler		36.911	36.911
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Giderler:		(3.240.517)	(2.781.888)
Tanımlanmış Fayda Planları – Yeniden Ölçüm Kazanç/ (Kayıpları)		*(3.240.517)*	*(2.781.888)*
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Giderler:		14.829.226	--
Riskten Korunma Amaçlı Kazanç/ Kayıplar		*14.829.226*	--
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler:		46.630.084	46.630.084
Yasal Yedekler		*42.786.127*	*42.786.127*
Statü Yedekleri		*3.843.957*	*3.843.957*
Geçmiş Yıllar Karları	20	257.342.322	239.100.338
Net Dönem Karı		21.273.378	18.241.984
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		**89.150**	**56.636**
TOPLAM KAYNAKLAR		**733.428.053**	**491.924.492**

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasıdır.

Konya Çimento Sanayii Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2021 Tarihinde Sona Eren Döneme Ait
Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2021	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2020
Kar veya zarar kısmı			
Hasılat	21	618.750.153	380.243.006
Satışların Maliyeti	21	(553.125.880)	(337.921.169)
BRÜT KAR		**65.624.273**	**42.321.837**
Genel Yönetim Giderleri	22.1	(46.708.430)	(40.369.318)
Pazarlama Giderleri	22.2	(6.452.504)	(6.607.305)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	24.1	11.297.422	7.438.332
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler	24.2	(3.022.233)	(4.062.024)
ESAS FAALİYET KARI / (ZARARI)		**20.738.528**	**(1.278.478)**
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	25	4.053.907	16.242.286
TFRS 9 Uyarınca Belirlenen Değer Düşüklüğü Zararları ve Değer Düşüklüğü Zararlarının İptalleri		(902.782)	112.331
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/(Zararlarından) Paylar	12	583.844	2.171.526
FİNANSMAN GELİRİ ÖNCESİ KAR / (ZARAR)		**24.473.497**	**17.247.665**
Finansman Gelirleri	26	36.491.443	23.506.896
Finansman Giderleri	27	(31.171.574)	(18.325.653)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI		**29.793.366**	**22.428.908**
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Geliri / (Gideri):		**(8.486.215)**	**(4.158.383)**
- Dönem Vergi Geliri / (Gideri)	19	(10.407.358)	(5.485.025)
- Ertelenmiş Vergi Geliri	19	1.921.143	1.326.642
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI		**21.307.151**	**18.270.525**
Dönem Karının Dağılımı:			
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		33.773	28.541
Ana Ortaklık Payları		21.273.378	18.241.984
		21.307.151	**18.270.525**
DİĞER KAPSAMLI GELİR			
Kar veya Zararda Tekrar Sınıflandırılmayacaklar:		**(454.228)**	**(312.942)**
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları	17	(567.784)	(391.178)
Vergi Etkisi	19	113.556	78.236
Kar veya Zararda Tekrar Sınıflandırılacaklar		**14.829.226**	--
Riskten Korunma Amaçlı Kazanç/ Kayıplar	6	18.536.532	--
Vergi Etkisi	19	(3.707.306)	--
		14.374.998	**(312.942)**
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		**35.682.149**	**17.957.583**
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı:			
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		38.174	24.425
Ana Ortaklık Payları		35.643.975	17.933.158
		35.682.149	**17.957.583**
Adi ve Seyreltilmiş Pay Başına Kar (TL)	28	**4,3652**	**3,7431**
Adi ve Seyreltilmiş Pay Başına Toplam Kapsamlı Gelir (TL)	28	**7,3139**	**3,6798**

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasıdır.

Konya Çimento Sanayii Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2021 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

					Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Birikmiş Karlar				
	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltme Farkları	Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi	Pay İhraç Primleri	Tanımlanmış Fayda Planları – Yeniden Ölçüm Kazanç/Kayıpları	Riskten Korunma Amaçlı Kazanç/ (Kayıplar)	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıl Karları	Net Dönem Karı	Ana Ortaklığa Ait Toplam Özkaynaklar	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Özkaynaklar
ÖNCEKİ DÖNEM												
1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla bakiyeler (Dönem Başı)	**4.873.440**	**61.484.151**	**(71.220)**	**36.911**	**(2.473.062)**	**--**	**47.607.298**	**237.511.636**	**611.488**	**349.580.642**	**46.240**	**349.626.882**
Dönem karı	--	--	--	--	--	--	--	--	18.241.984	18.241.984	28.541	18.270.525
Diğer kapsamlı gider	--	--	--	--	(308.826)	--	--	--	--	(308.826)	(4.116)	(312.942)
Toplam kapsamlı gelir	--	--	--	--	**(308.826)**	--	--	--	**18.241.984**	**17.933.158**	**24.425**	**17.957.583**
Geçmiş yıl karlarına transfer	--	--	--	--	--	--	--	611.488	(611.488)	--	--	--
Yedeklere transfer	--	--	--	--	--	--	(977.214)	977.214	--	--	--	--
Ödenen temettü	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(14.029)	(14.029)
31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla bakiyeler	**4.873.440**	**61.484.151s**	**(71.220)**	**36.911**	**(2.781.888)**	**--**	**46.630.084**	**239.100.338**	**18.241.984**	**367.513.800**	**56.636**	**367.570.436**
CARİ DÖNEM												
1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla bakiyeler (Dönem Başı)	**4.873.440**	**61.484.151**	**(71.220)**	**36.911**	**(2.781.888)**	**--**	**46.630.084**	**239.100.338**	**18.241.984**	**367.513.800**	**56.636**	**367.570.436**
Dönem karı	--	--	--	--	--		--	--	21.273.378	21.273.378	33.773	21.307.151
Diğer kapsamlı gider	--	--	--	--	(458.629)	14.829.226		--	--	14.370.597	4.401	14.374.998
Toplam kapsamlı gelir	--	--	--	--	**(458.629)**	**14.829.226**		--	**21.273.378**	**35.643.975**	**38.174**	**35.682.149**
Geçmiş yıl karlarına transfer	--	--	--	--			--	18.241.984	(18.241.984)	--	--	--
Yedeklere transfer	--	--	--	--			--	--	--	--	--	--
Ödenen temettü	--	--	--	--			--	--	--	--	(5.660)	(5.660)
31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla bakiyeler	**4.873.440**	**61.484.151**	**(71.220)**	**36.911**	**(3.240.517)**	**14.829.226**	**46.630.084**	**257.342.322**	**21.273.378**	**403.157.775**	**89.150**	**403.246.925**

Özkaynak değişim tablosuyla ilgili açıklamalar Dipnot 20'de sunulmuştur.

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasıdır.

Konya Çimento Sanayii Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2021 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2021	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2020
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Dönem karı		**21.307.151**	**18.270.525**
Dönem Net Karı Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler			
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	23	24.296.759	21.844.350
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	25	(1.403.201)	(15.709.967)
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	19	8.486.215	4.158.383
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	26	(2.631.016)	(3.743.364)
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		9.095.547	3.583.511
Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kazançları ile ilgili düzeltmeler		(1.051.780)	1.112.779
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		2.854.412	3.144.337
Vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman geliri	24.1	--	(1.391.995)
Dava veya ceza karşılıkları ile ilgili düzeltmeler		48.000	(1.952.000)
Diğer karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		5.940.537	5.387.895
Gerçekleşmemiş kur farkları ile ilgili düzeltemeler	5.2	4.732.539	3.814.708
Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	8.1	908.149	703.853
Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler		(583.844)	(2.171.526)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen değişimler:			
Ticari alacaklardaki değişim ile ilgili düzeltmeler		(35.930.522)	(37.646.734)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki değişim		(53.684)	(2.328.777)
Stoklardaki değişim ile ilgili düzeltmeler		(84.256.692)	8.844.760
Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki değişim		(10.254.762)	(1.019.510)
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Değişim		(8.890.084)	(8.459.490)
Ticari borçlardaki değişim ile ilgili düzeltmeler		39.730.554	28.835.965
Faaliyetler ile ilgili diğer borçlardaki değişim		(2.187.691)	3.222.082
Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki değişim		10.637.520	735.351
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları:			
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler		(1.818.201)	(1.444.194)
Karşılıklara ilişkin yapılan ödemeler		(5.587.718)	(3.710.739)
Vergi ödemeleri	19	(7.234.240)	(4.422.264)
Diğer nakit girişleri	8.1	5.366	816.184
Faaliyetlerden Elde Edilen Net Nakit Akışları		**(33.840.686)**	**20.474.123**
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI			
Alınan faiz		2.657.875	3.717.410
Maddi duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(49.584.636)	(21.676.948)
Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		1.429.054	17.072.911
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları		**(45.497.707)**	**(886.627)**
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Kredilerden nakit girişleri	5.1	165.665.176	475.284
Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	5.1	(17.695.176)	(475.284)
Ödenen faizler		(3.511.171)	(135.758)
Ödenen temettü		(5.660)	(14.029)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	5.2	(16.721.984)	(7.959.486)
Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları		**127.731.185**	**(8.109.273)**
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/AZALIŞ (A+B+C)		48.392.792	11.478.223
D. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	77.109.809	65.631.586
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D)	4	**125.502.601**	**77.109.809**

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasıdır.

1 ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Konya Çimento Sanayii Anonim Şirket ("Şirket")'i 1954 yılında 115 Konyalı işadamının öncülüğünde kurulmuş ve tescil edilmiş bir sermaye şirketidir. Sermaye yetersizliği nedeniyle yatırım faaliyetlerine bir süre ara veren Şirket'e Türkiye Çimento Sanayii T.A.Ş. ve Türkiye İş Bankası ortak olmuş; 1963 yılında 6,20 TL sermaye ve yaş sistem teknolojisi ile kurulan, 200.000 ton/yıl çimento üretim kapasiteli fabrika faaliyete geçmiştir. 10 yılı aşkın bir sürenin ardından piyasadaki artan çimento talebini karşılamak ikinci bir fabrikanın kurulması gündeme alınmıştır. 1976 yılında Şirket'in kuru sistem teknolojisine sahip tesisi üretime başlamış ve çimento üretim kapasitesi 600.000 ton/yıl'a çıkmıştır. 1986 yılında, mevcut kuru sistem döner fırının kapasitesi artırılmış ve üretim maliyeti yüksek olan yaş sistem döner fırın tamamen devre dışı bırakılmıştır. 1989 yılında özelleştirme kapsamına alınan Konya Çimento Sanayii Anonim Şirketi'nde; Türkiye Çimento San. T.A.Ş.'nin % 39,8 oranındaki hisseleri önce Kamu Ortaklığı İdaresine devredilmiş ve daha sonra halka açılmıştır. 1991 yılında Türkiye İş Bankası, sahip olduğu Konya Çimento Sanayii A.Ş. hisselerini blok satış yöntemiyle dünyanın sayılı çimento üreticilerinden olan Fransız Vicat Grubu'na devretmiştir. Vicat Grubu halen Şirket'in hisselerinin % 81,88'ine sahiptir.

Şirket, Sermaye Piyası Kuruluna ("SPK") kayıtlıdır ve 31 Aralık 2021 tarihi itibariyla Şirket'in Borsa İstanbul'da ("BİST") işlem gören hisse oranı %15,90'dır (31 Aralık 2020: %15,87).

Şirket'in ana faaliyet konusu çeşitli tiplerde çimento, klinker, hazır beton ve agrega üretimi yapmak ve satmaktır. Şirket'in bugünkü klinker kapasitesi 1.425.000 ton/yıl, çimento öğütme kapasitesi ise 2.397.600 ton/yıla ulaşmıştır.

Şirket'in hazır beton faaliyetleri Temmuz 2015'te kurulan ve %100 iştiraki olan Konya Hazır Beton Sanayi Ticaret Anonim Şirketi çatısı altında devam etmektedir. İç Anadolu ve Akdeniz bölgelerinde 20 adet beton santrali ile hazır beton hizmeti verilmekte ve konkasör tesisleri ile hammadde ihtiyacı karşılanmaktadır.

Şirketin Bağlı Ortaklıkları da Konya'da ve Ankara'da kurulmuş ve tescil edilmiş birer sermaye şirketi olup esas faaliyet konuları ise çimento ve sair yapı malzemeleri alımı, satımı, nakliyesi ve yapı malzemelerinin kalite ve standartlara uygunluğunun araştırılması ve incelenmesidir.

Şirket'in ortaklık yapısı Dipnot 20'de sunulmuştur.

Kategoriler itibarıyla 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla ortalama çalışan sayısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
İdari	83	80
Fabrika	243	253
	326	**333**

31 Aralık 2021 yıl sonu itibarıyla beyaz yakalı personel sayısı 83, mavi yakalı personel sayısı 243'tür (31 Aralık 2020 itibarıyla beyaz yakalı personel sayısı 80, mavi yakalı personel sayısı 253'tür).

Şirket'in kayıtlı adresi Horozluhan Mahallesi, Cihan Sokak, No:15, 42300, Selçuklu, Konya'dır.

Şirketin ana ortağı Parficim S.A.'dır. Şirket ve bağlı ortaklıkları için bu raporda "Grup" ibaresi kullanılacaktır.

2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

(a) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, aşağıda belirtilen gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülen kalemler dışında tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır:

Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için alım tarihinde ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır. Finansal tablolar, 31 Aralık 2004 tarihinde sona eren enflasyon etkilerinden arındırılmış tarihsel maliyet temeline göre hazırlanmıştır.

Gerçeğe uygun değer ölçme esasları 30 numaralı dipnotta açıklanmıştır.

(b) Geçerli para birimi ve raporlama para birimi

Bu konsolide finansal tablolar, Grup'un geçerli para birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden sunulmuştur.

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS"lere) Uygunluk Beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan II-14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS"ler) uygun olarak hazırlanmıştır. TFRS'ler; KGK tarafından Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS"), Türkiye Finansal Raporlama Standartları, TMS Yorumları ve TFRS Yorumları adlarıyla yayımlanan Standart ve Yorumları içermektedir.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 7 Haziran 2019 tarih ve 30794 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş finansal tablo örnekleri esas alınarak geliştirilen TFRS Taksonomisine uygun olarak sunulmuştur

Finansal tabloların onaylanması:

Konsolide finansal tablolar Şirket Yönetim Kurulu tarafından **28 Şubat 2022** tarihinde onaylanmıştır. Bu konsolide finansal tabloları Şirket Genel Kurulu'nun değiştirme, ilgili düzenleyici kurumların ise değiştirilmesini talep etme hakkı bulunmaktadır.

2.3 Önemli muhasebe politikalarında değişiklikler

Muhasebe politikaları konsolide finansal tablolarda sunulan tüm dönemlerde, Grup tarafından tutarlı bir şekilde uygulanmıştır. Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

31 Aralık 2021 tarihli konsolide finansal tabloları hazırlanırken, muhasebe politikalarında değişiklik bulunmamaktadır.

2.4 Muhasebe Politikaları ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

31 Aralık 2020 konsolide finansal tablolarında uzun vadeli yükümlülükler olarak izlenen 3.298.539 TL tutarındaki kullanılmamış izin karşılıkları cari dönemde kısa vadeli yükümlülükler olarak sınıflandırılmıştır.

2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Aşağıda açıklanan muhasebe politikaları, konsolide finansal tablolarda sunulan tüm dönemlerde ve Grup'un tüm şirketleri tarafından tutarlı bir şekilde uygulanmıştır.

(a) Konsolidasyon esasları

(i) Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, Grup tarafından kontrol edilen işletmelerdir. Grup yatırım yapılan bir işletmeyi değişken getirilerine maruz kaldığı ya da bu değişken getiriler üzerinde hak sahibi olduğu ve bu getirileri yatırım yapılan işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda yatırım yapılan işletmeyi kontrol etmektedır. Bağlı ortaklıkların finansal tabloları kontrolün başladığı ve kontrolün sona erdiği tarihe kadar konsolide finansal tablolara dahil edilmektedir.

Aşağıdaki tablo 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklıkları ve bu ortaklıkların sermaye yapısını göstermektedir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Konya Hazır Beton Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Konya Beton)	% 100	% 100
Konya Çimento Ticaret Limited Şirketi (Konya Limited)	% 99	% 99

(ii) Kontrol gücü olmayan paylar

Kontrol gücü olmayan paylar, bağlı ortaklığın satın alınma tarihindeki net varlık değerinin oransal tutarı üzerinden ölçülmektedir.

Grup'un bağlı ortaklıklardaki paylarında kontrol kaybıyla sonuçlanmayan değişiklikler, özkaynağa ilişkin işlem olarak muhasebeleştirilir.

(iii) Kontrolün kaybedilmesi

Grup, bağlı ortaklık üzerindeki kontrolünü kaybetmesi durumunda, bağlı ortaklığın varlık ve yükümlülüklerini, kontrol gücü olmayan paylarını ve bağlı ortaklıkla ilgili diğer özkaynaklar altındaki tutarları kayıtlarından çıkarır. Bundan kaynaklanan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir. Önceki bağlı ortaklığında kalan paylar kontrolün kaybedildiği gün itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

(iv) Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımlardaki paylar

Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımlardaki paylar iştiraklerdeki payları içerir.

İştirakler, Grup'un işletmenin finansal ve faaliyet politikaları üzerinde tek başına ya da müşterek kontrol yetkisine sahip bulunmamakla birlikte önemli etkiye sahip olduğu işletmelerdir.

İştirakler ve iş ortaklığı, özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilir. İlk olarak, yatırım maliyeti işlem maliyetlerini de içeren maliyet değeri ile kaydedilir. İlk kayıtlara alınmasından sonraki dönemde, konsolide finansal tablolar, önemli etkisinin veya müşterek kontrolün bittiği tarihe kadar, Grup'un özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımların kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirindeki payını içerir.

2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(a) Konsolidasyon esasları *(Devamı)*

(iv) Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımlardaki paylar (Devamı)

Aşağıdaki tablo 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla iştirakleri ve sermaye yapılarını göstermektedir:

	31 Aralık 2021	**31 Aralık 2020**
Sigma Beton Laboratuar Hizmet Ticaret Limited Şirketi (Sigma)	% 50	% 50
Çözüm Endüstriyel Atık İşleme Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Çözüm Atık) (*)	%50	% 50

(v) Konsolidasyonda eliminasyon işlemleri

Konsolide finansal tabloların hazırlanması aşamasında grup içi bakiyeler, işlemler ve grup içi işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler ve giderler karşılıklı olarak silinmektedir. Özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımlar ile yapılan işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler, Grup'un yatırımdaki payı oranında yatırımdan silinmektedir. Herhangi bir değer düşüklüğü söz konusu değil ise gerçekleşmemiş zararlar da gerçekleşmemiş gelirlerle aynı şekilde silinmektedir.

(b) Yabancı para

(i) Yabancı para cinsinden yapılan işlemler

Yabancı para biriminde yapılan işlemler, Grup şirketlerinin geçerli para birimlerine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmiştir.

Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama dönemi sonundaki kurlardan geçerli para birimine çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen yabancı para, parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerin yabancı para cinsinden tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yeniden çevrimle oluşan yabancı para kur farkları genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmiştir.

Aşağıdaki kalemlerin yeniden çevrimiyle oluşan yabancı para kur farkları diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilir:

- Özkaynaklar altında kayıtlara alınan gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan – özkaynak araçları (değer düşüklüğü olması durumu hariç, bu durumda diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilmiş olan kur farkları kar veya zarara yeniden sınıflandırılır)
- Yurtdışı işlemlerdeki net yatırımlara dair riskten korunmak amacıyla girilen finansal yükümlülüğün riskten korunmanın etkin olduğu oranda; ve
- Riskten korunmanın etkinliği ölçüsünde, özellikli nakit akış riskinden korunma araçları.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(c) Hasılat

(i) Hasılatın muhasebeleştirilmesi için genel model

TFRS 15 uyarınca müşterilerle yapılan tüm sözleşmeler için hasılatın muhasebeleştirilmesinde beş aşamalı yaklaşım izlenir.

Aşama 1: Sözleşmenin tanımlanması

Bir sözleşme ancak yasal olarak uygulanabilir, tahsilatı gerçekleştirilebilir, mal ve hizmetlere ilişkin haklar ve ödeme koşulları tanımlanabilir olduğunda sözleşmenin ticari öze sahip olması, sözleşmenin taraflarca onaylanması ve taraflarca yükümlülüklerinin yerine getirilmesi taahhüt edilmesi şartlarının tamamının karşılanması durumunda, bu sözleşme TFRS 15 kapsamında değerlendirilir.

Sözleşmeler tek bir ticari paket olarak müzakere edildiğinde ya da bir sözleşmede diğer sözleşme ile mallara veya hizmetlere (ya da malların veya hizmetlerin bir kısmına) bağlı olması durumunda, sözleşmeler kapsamında tek bir yükümlülük olduğunda, Şirket sözleşmeleri tek bir sözleşme olarak değerlendirir.

Aşama 2: Edim yükümlülüklerinin tanımlanması

Şirket, "edim yükümlülüğünü" hasılatın muhasebeleştirilmesi için bir hesap birimi olarak tanımlar. Şirket müşteriyle yaptığı bir sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirir ve aşağıdakilerden birini devretmeye yönelik müşteriye verdiği her bir taahhüdü bir edim yükümlülüğü olarak belirler:

(a) Farklı bir mal veya hizmeti (veya bir mal veya hizmetler paketini) ya da

(b) Büyük ölçüde benzerlik gösteren ve müşteriye devir şekli aynı olan farklı bir mal veya hizmetler serisini.

Şirket, sözleşmede yer alan bir mal veya hizmeti, sözleşmedeki diğer taahhütlerden ayrı bir şekilde tanımlayabiliyor ve müşterinin söz konusu mal veya hizmetten tek başına veya kullanımına hazır diğer kaynaklarla birlikte faydalanmasını sağlıyor ise farklı bir mal veya hizmet olarak tanımlar. Bir sözleşme, esas olarak aynı olan bir dizi farklı mal veya hizmet sunma taahhüdünü içerebilir. Sözleşme başlangıcında, bir işletme mal veya hizmet serisinin tek bir edim yükümlülüğü olup olmadığını belirler.

Aşama 3: İşlem bedelinin belirlenmesi

Şirket, işlem fiyatını belirlemek için sözleşme kapsamındaki yükümlülüğünü yerine getirdikten sonra ne kadarlık bir tutarı elde etmeyi beklediğini değerlendirir. Değerlendirme yapılırken, sözleşmenin değişken tutarlara ilişkin unsurları ve önemli bir finansman bileşeni içerip içermediğini göz önünde bulundurur.

Önemli finansman bileşeni

Şirket, taahhüt edilen mal veya hizmetin nakit satış fiyatını yansıtan tutarı, önemli bir finansman bileşeninin etkisi için ödemesi taahhüt edilen tutar ile gözden geçirir. Pratik bir uygulama olarak, Şirket, sözleşmenin başlangıcında, müşteri ödemesi ile mal veya hizmetlerin transferi arasındaki sürenin bir yıl veya daha kısa olmasını beklemesi durumunda, önemli bir finansman bileşeninin etkilerine ilişkin işlem fiyatını düzeltmeyebilir. Şirket'in dönem içinde yerine getirdiği yükümlülükler ile alınan avansların ve ödeme planının geniş ölçüde uyumlu olduğu durumlarda, Şirket, yükümlülüğü yerine getirmesi ile ödeme arasındaki sürenin asla 12 aydan fazla olmayacağını değerlendirmektedir.

Değişken bedel

Şirket, fiyat imtiyazları, teşvikler, performans primleri, erken tamamlama primleri, fiyat ayarlama maddeleri, cezalar, iskontolar veya benzeri değişken bedellere neden olabilecek kalemlerin müşteri sözleşmesinde var olup olmadığını tespit eder.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(c) Hasılat (Devamı)

(i) Hasılatın muhasebeleştirilmesi için genel model (Devamı)

Aşama 4: İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtımı

Farklı mal veya hizmetler tek bir sözleşmeye göre teslim edilmesi durumunda, sözleşme bedeli ayrı mal veya hizmetlerin (farklı edim yükümlülükleri) nispi tek başına satış fiyatlarına dayalı olarak dağıtılır. Doğrudan gözlemlenebilir tek başına satış fiyatları mevcut değilse, sözleşmelerdeki toplam bedel, beklenen maliyet artı kar marjı bazında dağıtılır.

Aşama 5: Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Şirket, aşağıdaki koşullardan herhangi biri yerine getirildiğinde hasılatı zamana yayılı olarak muhasebeleştirir:

- Müşterinin eş zamanlı olarak, işletmenin sağladığı faydalardan yararlanması ve bu faydaları tüketmesi durumunda;
- İşletmenin varlığı oluşturdukça veya geliştirdikçe, oluşturulan veya geliştirilen varlığın kontrolünün aynı anda müşteriye geçmesi durumunda ya da
- Şirket'in yerine getirdiği yükümlülüğün, şirketin kendisi için alternatif kullanımı olan bir varlık oluşturmaması ve Şirket'in o güne kadar tamamlanan yükümlülüğe karşılık yapılacak ödeme üzerinde hukuken icra edilebilir bir tahsil hakkının bulunması durumunda.

Grup'un hasılat elde ettiği gelir unsurları üretimini gerçekleştirdiği çimento ve hazır beton ürünlerinin satışından oluşmaktadır. Grup, üretmiş olduğu ürünlerin kontrolünü müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe hasılatı finansal tablolara almaktadır.

Zaman içinde yerine getirilen her bir edim yükümlülüğü için, Şirket, malların veya hizmetlerin kontrolünü müşteriye devretmeyi gösteren tek bir ilerleme ölçüsü seçer. Şirket, güvenilir bir şekilde gerçekleştirilen işi ölçen bir yöntem kullanır. Şirket, girdi yönteminin kullanıldığı projenin tamamlanmasına yönelik ilerlemeyi ölçmek için yapılan maliyetleri kullanır ve çıktı yönteminin kullanıldığı projenin tamamlanmasına doğru ilerlemeyi ölçmek için transfer edilen birimleri kullanır.

Eğer bir edim yükümlülüğü zaman içinde yerine getirilmiyorsa, o zaman Şirket, malların veya hizmetin kontrolünü müşteriye transfer ettiği zaman hasılatı muhasebeleştirir.

Şirket tarafından sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için mutlaka katlanılması gereken maliyetin, söz konusu sözleşme kapsamında elde edilmesi beklenen ekonomik faydayı aştığı durumlarda TMS 37 "Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar" standardı uyarınca bir karşılık ayırmaktadır.

Sözleşme değişiklikleri

Şirket, ek bir mal veya hizmet sunma taahhüdü verdiği takdirde, sözleşme değişikliğini ayrı bir sözleşme olarak kabul eder. Mevcut sözleşmenin feshi ve yeni bir sözleşmenin oluşturulması durumunda, sunulan mal veya hizmetler farklıysa ilgili değişiklikler muhasebeleştirir. Sözleşmede yapılan değişiklik, ayrı mal veya hizmet oluşturmazsa, işletme, ilk sözleşme ile birlikte, ek mallar veya hizmetler ilk sözleşmenin bir parçasıymış gibi birleştirerek muhasebeleştirir.

(ii) Komisyonlar

Şayet Grup, bir işlemde ana şirket değil de aracı bir şirket gibi hareket ederse muhasebeleştirilen hasılat; Grup tarafından elde edilen net komisyon tutarıdır.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(d) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Finansman geliri, finansman amacıyla kullanılan döngünün bir parçasını oluşturan banka mevduat faiz gelirlerinden, yatırım yapılan fonlardan elde edilen faiz gelirlerinden, ilişkili taraflardan alacaklardan, finansal varlık ve yükümlülüklerin (ticari alacaklar ve borçlar dışındaki) üzerindeki kur farkı gelirlerinden ve türev araçlardan oluşan ve kar veya zarara kaydedilen kazançlardan oluşmaktadır.

Finansman giderleri, banka kredilerinin faiz giderlerini, kredi kartları ile teminat mektupları komisyon giderlerini, finansal varlık ve yükümlülüklerin (ticari alacaklar ve borçlar dışındaki) üzerindeki kur farkı giderlerini ve türev araçlardan oluşan ve kar veya zarara kaydedilen kazançlarını içerir. Bir varlığın iktisabı, inşaatı ya da üretimi ile doğrudan ilişkilendirilemeyen borçlanma maliyetleri etkin faiz oranı kullanılarak konsolide kar veya zarar içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin (ticari alacaklar ve borçlar dışındaki) üzerindeki kur farkı gelir ve giderleri kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansman gelirleri veya finansman giderleri içerisinde net olarak raporlanır. Ticari alacaklar ve borçların üzerindeki kur farkı ve reeskont gelirleri esas faaliyetlerden diğer gelirler içerisinde, kur farkı ve reeskont giderleri ise esas faaliyetlerden diğer giderler içerisinde raporlanır.

Faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir. Temettü gelirleri Grup'un ödemeyi almayı hak kazandığı tarihte kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanır. Bu gelir, aşağıdakiler dışında, finansal varlığın brüt defter değerine etkin faiz oranı uygulanarak hesaplanır:

(a) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, ilk defa finansal tablolara alınmasından itibaren, finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranını uygular.

(b) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlık olmayan ancak sonradan kredi-değer düşüklüğüne uğramış finansal varlık haline gelen finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, sonraki raporlama dönemlerinde, varlığın itfa edilmiş maliyetine etkin faiz oranını uygular.

Bir raporlama döneminde finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine etkin faiz yöntemi uygulayarak faiz gelirini hesaplayan bir işletme, finansal araçtaki kredi riskinin finansal varlık artık kredi-değer düşüklüğüne uğramış olarak nitelendirilmeyecek şekilde iyileşmesi ve bu iyileşmenin tarafsız olarak meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda (borçlunun kredi derecesindeki bir artış gibi), sonraki raporlama dönemlerindeki faiz gelirini brüt defter değerine etkin faiz oranını uygulayarak hesaplar.

(e) Çalışanlara sağlanan faydalar

(i) Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli fayda yükümlülükler ilgili hizmet verildikçe giderleştirilir.

Çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan, ödemekle yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün güvenilir olarak tahmin edilebildiği durumlarda kısa vadeli nakit prim ve ikramiye kapsamında ödenmesi beklenen tutarlar için bir yükümlülük kaydedilir.

(ii) İzin hakları

Türkiye'de geçerli İş Kanunu'na göre iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde çalışanlar tarafından hak edilen fakat kullanılmayan yıllık izin sürelerine ait ücreti sözleşmenin sona erdiği tarihteki brüt ücreti ve sözleşmeye bağlı diğer menfaatlerin toplamı üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödemekle yükümlüdür. Kullanılmayan izin karşılığı tüm çalışanların hak ettikleri ancak raporlama tarihi itibarıyla henüz kullanmadıkları izin günlerine denk gelen iskonto edilmemiş toplam yükümlülük tutarıdır. Kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler hak kazanıldıklarında tahakkuk edilir.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(e) Çalışanlara sağlanan faydalar *(Devamı)*

(iii) *Çalışanlara sağlanan diğer uzun vadeli faydalar*

Türkiye'deki mevcut iş kanunu gereğince, Grup, çalışanların emeklilik, askerlik ya da ölüm gibi nedenlerden işten ayrılan 1 yılı doldurmuş çalışanlarına belirli miktarlarda ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı 30 gün bazında Grup'un çalışanlarının emekli olması durumunda gelecekteki tahmini muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değerini ifade etmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı, tüm çalışanlar bu tür bir ödemeye tabi tutulacakmış gibi hesaplanmış olup konsolide finansal tablolarda tahakkuk esası ile yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, Hükümet tarafından açıklanan kıdem tazminatı tavanına göre hesaplanmıştır. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı tavanı 8.284 TL tutarındadır (31 Aralık 2020: 7.117 TL). Dipnot 17'de açıklandığı üzere, Grup yönetimi kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında bazı tahminler kullanmıştır.

Tüm aktüeryal kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilir.

(f) Gelir vergileri

Gelir vergisi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Gelir vergisi işletme birleşmeleri veya doğrudan özkaynaklar veya diğer kapsamlı gelir ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(i) *Dönem vergisi*

Dönem vergisi cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir.

Raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanır. Dönem vergi yükümlülüğü aynı zamanda temettü dağıtım bildirimlerinden kaynaklanan vergi yükümlülüklerini de içerir.

Cari vergi varlığı ve yükümlülüğü mahsuplaştırılması sadece belirli şartlar sağlandığında yapılabilir.

(ii) *Ertelenmiş vergi*

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan defter değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup'un geri çevirim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Vergilendirilebilir kar Grup'taki her bir bağlı ortaklığa ait iş planlarına göre belirlenir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ileriki dönemde vergiye tabi kar elde etmesinin muhtemel olması halinde bu tutarlarla sınırlı olmak üzere önceden muhasebeleştirilmeyen ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir.

Grup, ertelenmiş vergi borçlarını ve ertelenmiş vergi varlıklarını, varlıklarının defter değerlerini ne şekilde geri kazanacağı veya borçlarını ne şekilde ödeyeceği ile ilgili raporlama dönemi sonundaki beklentilerinin vergisel sonuçlarıyla tutarlı bir şekilde ölçer.

Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü mahsuplaştırılması sadece belirli şartlar sağlandığında yapılabilir.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

***(g)* Stoklar**

Stoklar, maliyet ve net gerçekleşebilir değerin düşük olanıyla değerlenir. Stok maliyetleri ağırlıklı ortalama yöntemiyle belirlenir ve stokların satın alma maliyetini, üretim veya dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Üretimi gerçekleşmiş mamul ve yarı mamullerde maliyet, normal üretim kapasitesine uygun oranda genel üretim giderlerini de içerir.

***(h)* Maddi duran varlıklar**

(i)* *Muhasebeleştirme ve ölçüm

Maddi duran varlıklar, borçlanma maliyetlerini de içeren maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman ve her türlü değer düşüklüğü karşılığı düşülerek ölçülürler. 1 Ocak 2005 tarihinden önce satın alınan maddi duran varlıkların maliyetleri, 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla enflasyonun etkilerine göre düzeltilmiştir.

Maddi duran varlıkları oluşturan parçalar farklı yararlı ömürlere sahip olduğunda bunlar maddi duran varlığın ayrı kısımları (önemli parçaları) olarak muhasebeleştirilir.

Bir maddi varlığın elden çıkartılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(ii)* *Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan yapılan harcamalar sadece bu harcamalar sonucunda ileride oluşacak ekonomik faydaların Grup'a aktarılmasının mümkün olduğu durumlarda aktifleştirilebilir.

(iii)* *Amortisman

Maddi duran varlık kalemleri, hali hazırda kullanılabilir oldukları veya Grup tarafından inşa edilen varlıklar için bu varlıkların tamamlandığı ve kullanıma hazır hale geldikleri gün itibarıyla amortismana tabi tutulurlar. Amortisman, maddi duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesinden sonra, bu kalemlerin tahmini yararlı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır. Amortisman, başka bir varlığın defter değerine dahil edilmediği sürece, genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Kiralanan varlıklar, Grup kiralanan varlığın mülkiyetini kiralama sonunda makul bir kesinlikte üzerine almayacaksa, varlığın kiralama süresi ile yararlı ömürden kısa olanı üzerinden amortismana tabi tutulur. Arazi amortismana tabi değildir.

Cari ve karşılaştırmalı dönemlerde önemli maddi duran varlık kalemlerinin tahmin edilen yararlı ömürler aşağıdaki gibidir:

Binalar	5 - 50 yıl
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	5 - 25 yıl
Makina, Tesis ve Cihazlar	5 - 25 yıl
Taşıtlar	4 - 15 yıl
Döşeme ve Demirbaşlar	3 - 25 yıl

Amortisman yöntemleri, yararlı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(i) Maddi olmayan duran varlıklar ve şerefiye

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Diğer maddi olmayan duran varlıklar

Grup tarafından satın alınmış ve belirli bir yararlı ömre sahip diğer maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer düşüklükleri çıkarılarak ölçülür.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan oluşan maliyetler, yalnızca ilişkili oldukları maddi olmayan duran varlıkların gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı bir etkiye sahipse aktifleştirilir. Diğer tüm harcamalar, oluştukları zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(iii) İtfa payları

İtfa payları, maddi olmayan duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesinden sonra, bu kalemlerin tahmini yararlı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır ve genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Şerefiye amortismana tabi değildir.

Tahmin edilen yararlı ömürler 2-50 yıl arasında değişkenlik göstermektedir.

İtfa yöntemleri, yararlı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

(j) Finansal araçlar

(i) Muhasebeleştirme ve ilk ölçüm

Grup, ticari alacakları ve borçlanma araçlarını oluştukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Grup bütün diğer finansal varlık ve yükümlülükleri sadece ve sadece, ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf olduğu işlem tarihinde muhasebeleştirmektedir.

Gerçeğe uygun değer (GUD) değişimleri kar veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlıkların (önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar haricinde) ve finansal yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de GUD'e ilave edilerek ölçülür. Önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar, ilk muhasebeleştirmede işlem bedeli üzerinden ölçülür.

(ii) Sınıflandırma ve sonraki ölçüm

İlk defa finansal tablolara alınırken, bir finansal araç belirtilen şekilde sınıflandırılır; itfa edilmiş maliyetinden ölçülenler; GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülenler- borçlanma araçlarına yapılan yatırımlar, GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülenler- özkaynak araçlarına yapılan yatırımlar veya GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülenler.

Finansal araçlar ilk muhasebeleştirilmelerini müteakip, Grup finansal varlıkların yönetimi için kullandığı işletme modelini değiştirmediği sürece yeniden sınıflandırılmaz.

Finansal varlıklar, Grup, finansal varlıkları yönetmek için işletme modelini değiştirmediği sürece ilk muhasebeleştirilmesinden sonra yeniden sınıflandırılmaz. Bu durumda, etkilenen tüm finansal varlıklar, işletme modelindeki değişikliği izleyen ilk raporlama döneminin ilk gününde yeniden sınıflandırılır.

Bir finansal varlık, aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması ve GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılmaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(j)* Finansal araçlar *(Devamı)

(ii)* *Sınıflandırma ve sonraki ölçüm (Devamı)

- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.
- Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlıkların satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Yukarıda belirtilen itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülmeyen tüm finansal varlıklar GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülür. Bunlar, tüm türev finansal varlıkları da içermektedir. Finansal varlıkların ilk defa finansal tablolara alınması sırasında, finansal varlıkların farklı şekilde ölçümünden ve bunlara ilişkin kazanç veya kayıpların farklı şekilde finansal tablolara alınmasından kaynaklanacak bir muhasebe uyumsuzluğunu ortadan kaldırması veya önemli ölçüde azaltması şartıyla bir finansal varlığın geri dönülemez bir şekilde GUD değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanabilir.

Finansal varlıklar- İş modelinin değerlendirilmesi

Grup, iş modelinin varlıkların yönetilme şeklini ve yönetime sağlanan bilgiyi en iyi şekilde yansıtması amacıyla bir finansal varlığın portföy düzeyinde elde tutulma amacını değerlendirmektedir. Ele alınan bilgiler şunları içerir:

- Portföy için belirlenmiş politikalar ve hedefler ve bu politikaların uygulamada kullanılması. Bunlar, yönetimin stratejisinin, sözleşmeden kaynaklanan faiz gelirini elde etmeyi, belirli bir faiz oranından yararlanmayı devam ettirmeyi, finansal varlıkların vadesini bu varlıkları fonlayan borçların vadesiyle uyumlaştırmayı veya varlıkların satışı yoluyla nakit akışlarını gerçekleştirmeye odaklanıp odaklanmadığını içerir;
- İş modelinin amacı; günlük likidite ihtiyaçlarını yönetmek, belirli bir faiz getirisini devam ettirmek veya finansal varlıkların vadesini bu varlıkları fonlayan borçların vadesiyle uyumlaştırmak olabilir;
- İş modeli ve iş modeli kapsamında elde tutulan finansal varlıkların performanslarının Grup yönetimine nasıl raporlandığı;
- İş modelinin (iş modeli kapsamında elde tutulan finansal varlıkların) performansını etkileyen riskler ve özellikle bu risklerin yönetim şekli;
- İşletme yöneticilerine verilen ilave ödemelerin nasıl belirlendiği (örneğin, ilave ödemelerin yönetilen varlıkların GUD'ine göre mi yoksa tahsil edilen sözleşmeye bağlı nakit akışlarına göre mi belirlendiği) ve
- Önceki dönemlerde yapılan satışların sıklığı, değeri, zamanlaması ve nedeni ile gelecekteki satış beklentileri.

Finansal varlıkların finansal durum tablosu dışı bırakılmaya uygun olmayan işlemlerde üçüncü taraflara devredilmesi, Grup'un varlıklarını finansal tablolarında sürekli olarak muhasebeleştirmesiyle tutarlı olarak bu amaçla satış olarak kabul edilmez.

Alım satım amacıyla elde tutulan veya GUD esas alınarak yönetilen ve performansı bu esasa göre değerlendirilen finansal varlıklar, GUD farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılır.

-

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(j) Finansal araçlar *(Devamı)*

(ii) *Sınıflandırma ve sonraki ölçüm (Devamı)*

Finansal varlıklar – Sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışları olup olmadığının değerlendirilmesi

Bu değerlendirme amacıyla, anapara, finansal varlığın ilk defa finansal tablolara alınması sırasındaki GUD'idir. Faiz; paranın zaman değeri, belirli bir zaman dilimine ilişkin anapara bakiyesine ait kredi riski, diğer temel borç verme risk ve maliyetleri (örneğin, likidite riski ve yönetim maliyetleri) ile kar marjından oluşur.

Sözleşmeye bağlı nakit akışlarının sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışları olup olmadığının değerlendirilmesinde, Grup sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alır. Bu değerlendirme, finansal varlığın bu koşulu yerine getirmeyecek şekilde sözleşmeye bağlı nakit akışlarının zamanlamasını veya tutarını değiştiren sözleşme şartlarını içerip içermediğinin değerlendirilmesini gerektirir. Bu değerlendirmeyi yaparken, Grup aşağıdakiler dikkate alır:

- Sözleşmeye bağlı nakit akışlarının zamanlamasını veya tutarını değiştirebilecek herhangi bir şarta bağlı olay (diğer bir ifadeyle tetikleyici olay);
- Değişken oranlı özellikler de dahil olmak üzere, sözleşmeye bağlı kupon faiz oranını düzelten şartlar;
- Erken ödeme ve vadesini uzatma imkanı sağlayan özellikleri; ve
- Grup'un belirli varlıklardan kaynaklanan nakit akışlarının elde edilmesini sağlayan sözleşmeye bağlı haklarını kısıtlayıcı şartlar (örneğin, rucu edilememe özelliği).

Erken ödeme özelliği, sözleşmenin vadesinden önce sonlandırıldığı durumlarda makul bir bedel içeren peşin ödenen tutarları büyük ölçüde anaparanın ve anapara bakiyesine ilişkin faizlerin ödenmemiş tutarını yansıtıyorsa sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemeleri kriteriyle tutarlıdır.

Ayrıca, (i) finansal varlık sözleşmeye bağlı nominal değeri üzerinden primli veya iskontolu olarak alınmışsa, (ii) sözleşmenin vadesinden önce sonlandırıldığı durumlarda makul bir ek bedel ödemesini içeren peşin ödenen tutarlar büyük ölçüde sözleşmeye bağlı nominal değeri ve tahakkuk eden (ancak ödenmemiş) faizi yansıtıyorsa ve (iii) ilk muhasebeleştirmede erken ödeme özelliğinin GUD'inin önemsiz olması durumunda, bu kritere uygun olduğu kabul edilir.

Finansal varlıklar – Sonraki ölçümden kaynaklanan kazanç veya kayıplar

GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak araçları	Bu varlıklar sonraki dönemlerde GUD'i üzerinden ölçülür. Temettüler, açıkça yatırımın maliyetinin bir kısmının geri kazanılması niteliğinde olmadıkça kar veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer net kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilir ve kar veya zararda yeniden sınıflandırılmazlar.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(j) Finansal araçlar *(Devamı)*

Finansal yükümlülükler – Sınıflama, sonraki ölçüm ve kazanç ve kayıplar

Finansal yükümlülükler itfa edilmiş maliyetinden ölçülen ve GUD farkı kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılır.

Bir finansal yükümlülük, alım satım amaçlı elde tutulan tanımını karşılaması durumunda GUD farkı kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılır. Finansal yükümlülük, türev araç olması ya da ilk kez kayda alınması sırasında bu şekilde tanımlanması durumunda alım satım amaçlı elde tutulan finansal yükümlülük olarak sınıflandırılır. GUD'i kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlükler, GUD'leri ile ölçülürler ve faiz giderleri de dahil olmak üzere, net kazanç ve kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer finansal yükümlülükler, ilk kayıtlara alınmalarını takiben gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları ile itfa edilmiş maliyet değerleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek ölçülür. Faiz giderleri ve kur fakları kar veya zararda muhasebeleştirilir. Bu yükümlülükler kayıtlardan çıkarılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar, kar veya zararda muhasebeleştirilir. Riskten korunma aracı olarak tanımlanan türevler için aşağıdaki (k) bölümüne bakınız.

(iii) Finansal tablo dışı bırakma

Finansal varlıklar

Grup, finansal varlıklarla ilgili nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan hakların süresi dolduğunda veya bu finansal varlığın mülkiyetinden kaynaklanan bütün risk ve getirilerinin sahipliğini önemli ölçüde devrettiğinde veya bu finansal varlığın mülkiyetinden kaynaklanan bütün risk ve yararları ne önemli ölçüde devretmiş ne de önemli ölçüde elinde bulundurmakta olması durumunda, ilgili finansal varlık üzerinde kontrol sahibi olmaya devam etmiyorsa söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır.

Grup, bir finansal varlığın mülkiyetinden kaynaklanan bütün risk ve yararları önemli ölçüde elinde bulundurmaya devam etmesi durumunda, ilgili finansal varlığı finansal durum tablosuna kayıtlara almaya devam eder.

Finansal yükümlülükler

Grup, bir finansal yükümlülük sadece ve sadece, ilgili yükümlülüğe ilişkin borç ortadan kalktığı veya iptal edildiği zaman finansal durum tablosundan çıkarır. Ayrıca, mevcut bir finansal yükümlülüğün koşullarında veya nakit akışlarında önemli bir değişiklik yapılması durumunda da Grup bir finansal yükümlülüğü finansal durum tablosundan çıkarır. Bunun yerine, değiştirilmiş şartlara dayanarak GUD'i üzerinden yeni bir finansal yükümlülük muhasebeleştirilmesini gerektirir.

Finansal yükümlülüğün kayıtlarından çıkartılmasında, defter değeri ile bu yükümlülüğe ilişkin olarak ödenen tutar (devredilen her türlü nakit dışı varlık veya üstlenilen her türlü yükümlülük de dâhil) arasındaki fark, kar veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

(iv) Finansal varlık ve yükümlülüklerin netleştirilmesi

Grup, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek veya varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapma niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

(k) Türev finansal araçlar ve riskten korunma muhasebesi

Grup yabancı para cinsinden ve faiz oranı riskinden korunma amaçlı türev finansal araçlar kullanmaktadır. Saklı türev araçlar, ana sözleşmeden ayrılır ve ana sözleşme finansal bir varlık değilse ve belirli kriterleri karşıladığında ayrı olarak muhasebeleştirilir. Türev araçlar ilk muhasebeleştirilmesinde, GUD'inden muhasebeleştirilir. Türev araçlar ilk muhasebeleştirilmelerini müteakip GUD'lerindeki değişimler kar veya zararda muhasebeleştirilir. Grup belirli türev araçları döviz kurundaki ve faiz oranlarındaki değişimlerden kaynaklanan gerçekleşme ihtimali yüksek tahmini işlemleriyle ilgili nakit akışlarındaki değişkenliği korumak için korunma aracı olarak tanımlamaktadır.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(k) Türev finansal araçlar ve riskten korunma muhasebesi *(Devamı)*

Korunma ilişkisinin başlangıcında, Grup korunma ilişkisine ve işletmenin korunma işleminde bulunmasına neden olan risk yönetimi amacına ve stratejisine ilişkin bir belgelendirme yapmaktadır. Grup ayrıca korunan kalemin nakit akışlarındaki değişikliklerin ve korunma aracının birbirini mahsup etmesinin beklenip beklenmediği içerek şekilde korunan kalem ile korunma aracı arasındaki ekonomik ilişkiyi belgelendirir.

Nakit akış riskinden korunma işlemleri

Bir türev araç nakit akış riskinden korunma aracı olarak tasarlanmışsa türev aracın GUD'indeki değişimin etkin kısmı diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilir ve özkaynaklar altında finansal riskten korunma yedeği içerisinde gösterilir. Türevin GUD'indeki değişimin etkin olmayan kısmı doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilen korunma ilişkisinin başlangıcından itibaren bugünkü değer esasına göre belirlenen türev aracın GUD'indeki değişimin etkin kısmı, korunma aracının GUD'deki değişimin birikmiş etkisi ile sınırlıdır.

Grup nakit akış riskinden korunma ilişkisinde forward sözleşmesinin yalnızca spot unsurundaki değer değişimini korunma aracı olarak tanımlar.

Vadeli döviz alım-satım sözleşmelerinin ("forward unsuru") forward değerinin GUD'indeki değişim, finansal riskten korunma maliyeti olarak özkaynaklarda ayrı bir bileşen olarak riskten korunma fonu olarak muhasebeleştirilir.

Korunan bir tahmini işlemin; daha sonradan finansal olmayan bir varlık veya yükümlülüğün finansal tablolara alınmasıyla sonuçlanması durumunda riskten korunma fonunda biriken tutar ve finansal riskten korunma maliyeti doğrudan finansal olmayan varlık veya yükümlülüğün başlangıç maliyetine dahil edilir.

Diğer tüm korunan tahmini işlemler için, riskten korunma fonunda biriken tutar ve finansal riskten korunma maliyeti korunan gelecekteki tahmini nakit akışlarının kar veya zararı etkilediği dönem veya dönemlerde korunma fonundan kar veya zarara sınıflandırılır.

Korunma ilişkisinin (veya bir parçasının) gerekli kıstasları artık karşılamaması, korunma aracının süresinin dolduğu veya satıldığı, feshedildiği veya kullanıldığı durumlarda riskten korunma muhasebesine ileriye yönelik olarak son verilir. Nakit akış riskinden korunma muhasebesine son verilmesi durumunda, riskten korunma fonunda biriken tutar korunan bir tahmini işlem finansal olmayan kalemin kayıtlara alınmasına kadar özkaynaklarda sınıflanmaya devam edilir, finansal riskten korunma maliyeti doğrudan finansal olmayan kalemin başlangıç maliyetine dahil edilir veya diğer nakit akış riskinden korunma araçları içim finansal riskten korunma maliyeti korunan gelecekteki tahmini nakit akışlarının kar veya zararı etkilediği dönem veya dönemlerde kar veya zarara sınıflandırılır.

Korunan gelecekteki tahmini nakit akışlarının gerçekleşmesi artık beklenmiyorsa, riskten korunma fonunda biriken tutar ve bu fonun maliyeti derhal kar veya zarara sınıflandırılır.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(l) Sermaye

(i) Adi hisse senetleri

Özkaynak işlemlerinden kaynaklanan işlem maliyetleri ilgili özkaynak kaleminden indirim olarak muhasebeleştirilir. Özkaynağa dayalı finansal araç sahiplerine yapılan dağıtımlara ve özkaynak işlemlerinden kaynaklanan işlem maliyetlerine ilişkin gelir vergileri, TMS 12 Gelir Vergileri uyarınca muhasebeleştirilir .

(m) Varlıklarda değer düşüklüğü

(i) Türev olmayan finansal varlıklar

Finansal araçlar ve sözleşme varlıkları

Grup aşağıda belirtilenler için beklenen kredi zararları için zarar karşılığı muhasebeleştirmektedir:

- İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar;
- GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları ve
- Sözleşme varlıkları.

Grup aşağıdaki belirtilen, 12 aylık BKZ olarak ölçülen kalemler hariç olmak üzere, zarar karşılığını ömür boyu BKZ'lere eşit olan tutar üzerinde ölçer:

- Raporlama tarihinde düşük kredi riskine sahip olduğu belirlenen borçlanma araçları ve
- Diğer borçlanma araçları ve ilk muhasebeleştirmeden itibaren kredi riskinin (yani, finansal aracın beklenen ömrü boyunca ortaya çıkan temerrüt riski) önemli ölçüde artmadığı banka bakiyeleri.

Grup, ticari alacaklar ve sözleşme varlıklarına ilişkin değer düşüklüğünün hesaplanmasında ömür boyu BKZ'leri seçmiştir.

Bir finansal varlığın kredi riskinin ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren önemli ölçüde artmış olup olmadığının belirlenmesinde ve BKZ'larının tahmin edilmesinde, Grup beklenen erken ödemelerin etkileri dahil beklenen kredi zararlarının tahminiyle ilgili olan ve aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiyi dikkate alır. Bu bilgiler, Grup'un geçmiş kredi zararı tecrübelerini dayanan ve ileriye dönük bilgiler içeren nicel ve nitel bilgi ve analizleri içerir.

Grup, bir finansal varlık üzerindeki kredi riskinin, vadesinin 180 gün geçmesi durumunda önemli ölçüde arttığını varsaymaktadır.

Grup, bir finansal varlığı aşağıdaki durumlarda temerrüde düşmüş olarak dikkate alır:

- Grup tarafından teminatın kullanılması (eğer varsa) gibi işlemlere başvurmaksızın borçlunun kredi yükümlülüğünü tam olarak yerine getirmemesi, veya
- Finansal aracın vadesinin 365 gün geçmiş olması.

Ömür boyu BKZ'lar finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel tüm temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarıdır.

12 aylık BKZ'lar raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde finansal araca ilişkin gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısmıdır.

BKZ'larının ölçüleceği azami süre, Grup'un kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(devamı)*

(m) Varlıklarda değer düşüklüğü *(devamı)*

BKZ'ların ölçümü

BKZ'lar finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Diğer bir ifadeyle tüm nakit açıklarının bugünkü değeri üzerinden ölçülen kredi zararlarıdır (örneğin, sözleşmeye istinaden işletmeye yapılan nakit girişleri ile işletmenin tahsil etmeyi beklediği nakit akışları arasındaki farktır).

Nakit açığı, sözleşmeye göre işletmeye yapılması gereken nakit akışları ile işletmenin almayı beklediği nakit akışları arasındaki farktır. Beklenen kredi zararlarında ödemelerin tutarı ve zamanlaması dikkate alındığından, işletmenin ödemenin tamamını, sözleşmede belirlenen vadeden geç almayı beklemesi durumunda dahi bir kredi zararı oluşur.

BKZ'lar finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilir.

Kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar

Her raporlama dönemi sonunda, Grup itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların ve GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma varlıkların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya birden fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi değer düşüklüğüne uğramıştır.

Bir finansal varlığın kredi değer düşüklüğüne uğradığının kanıtı aşağıdaki gözlemlenebilir verileri içerir:

- Borçlunun ya da ihraççının önemli finansal zorluğa düşmesi;
- Borçlunun temerrüdü veya finansal aracın vadesinin 365 gün geçmiş olması gibi sözleşme ihlali;
- Grup'un aksini dikkate alamayacağı koşullara bağlı olarak bir kredinin ya da avansın yeniden yapılandırılmasını;
- Borçlunun iflas etme veya finansal yeniden yapılanmaya ihtimalinin olması, veya
- Finansal zorluklar nedeniyle menkul bir kıymetin aktif pazarının ortadan kalkması.

Değer düşüklüğünün sunumu

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklara ilişkin zarar karşılıkları, varlıkların brüt defter değerinden düşülür.

GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları için oluşan zarar karşılığı, finansal varlığın finansal durum tablosundaki defter değerini azaltmak yerine diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

Kayıttan düşme

Bir finansal varlığın değerinin kısmen ya da tamamen geri kazanılmasına ilişkin makul beklentilerin bulunmaması durumunda işletme, finansal varlığın brüt defter değerini doğrudan düşürür. Kayıttan düşme, bir finansal tablo dışı bırakma sebebidir.

Ancak, kayıttan düşülen finansal varlıklar, Grup'un vadesi gelen tutarların geri kazanılmasına ilişkin prosedürlerine uymak için halen uygulama faaliyetlerine tabi olabilir.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(devamı)*

(m) Varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

(ii) Finansal olmayan varlıklar

Her raporlama döneminde, Grup herhangi bir değer düşüklüğü belirtisi olup olmadığını belirlemek için finansal olmayan varlıklarının (tarımsal varlıklar, yatırım amaçlı gayrimenkuller, stoklar, sözleşme varlıkları ve ertelenmiş vergi varlıkları hariç) defter değerlerini gözden geçirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Şerefiye, yıllık olarak değer düşüklüğü testine tabi tutulur.

Değer düşüklüğü testi için, varlıklar, sürekli kullanımdan, diğer varlıkların veya NYB'ların nakit girişlerinden bağımsız olarak, nakit girişi oluşturan en küçük varlık grubuna göre gruplanır.

Bir varlığın veya NYB'lerin geri kazanılabilir tutarı, kullanımdaki değerinden yüksek olanı ve GUD'i daha düşük maliyetlerle satılmasıdır. Kullanım değeri, paranın zaman değeri ve varlığa veya NYB'ye özgü risklerin mevcut piyasa değerlendirmelerini yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilen tahmini gelecekteki nakit akışlarına dayanmaktadır.

Bir varlığın veya NYB'nin geri kazanılabilir tutarının defter değerinden düşük olması durumunda, söz konusu varlığın veya NYB'nin defter değeri geri kazanılabilir tutarına indirgenir.

Değer düşüklüğü zararları kar veya zararda muhasebeleştirilir. NYB'deki diğer varlıkların defter değerleri oranında azaltılarak dağıtılır.

Diğer varlıklar için değer düşüklüğü zararı, ancak değer düşüklüğünün tespit edilmemesi durumunda, değer düşüklüğü veya itfa payları düşüldükten sonra, varlığın defter değerinin, belirlenmiş olan defter değerinin üzerine çıkmaması durumunda tersine çevrilir.

(n) Hisse başına kazanç/ (zarar)

Hisse Başına Kazanca İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı – TMS 33'e göre hisse senetleri borsada işlem gören işletmeler hisse başına kazanç açıklamak zorundadırlar.

Konsolide kapsamlı gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç/(zarar), net karın ya da zararın, raporlama dönemi boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye'de şirketler sermayelerini hali hazırda bulunan hissedarlarına, geçmiş yıl kazançlarından ve yasal finansal tablolarında taşıdıkları yeniden değerleme fonlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile artırabilmektedirler. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, hisse başına kar/zarar hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur.

(o) Karşılıklar, şarta bağlı yükümlülükler ve şarta bağlı varlıklar

"Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı" ("TMS 37") uyarınca, herhangi bir karşılık tutarının konsolide finansal tablolara alınabilmesi için; Grup'un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya zımni yükümlülüğün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması gerekmektedir. Söz konusu kriterler oluşmamışsa, Grup söz konusu hususları ilgili dipnotlarda açıklamaktadır.

Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin muhtemel hale gelmesi halinde, koşullu varlıkla ilgili olarak finansal tablo dipnotlarında açıklama yapılır. Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin kesinleşmesi durumundaysa, söz konusu varlık ve bununla ilgili gelir değişikliğinin olduğu tarihte finansal tablolara alınır.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(Devamı)*

(p) Kiralama işlemleri

Grup, sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama sözleşmesi olup olmadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda bu sözleşme, bir kiralama sözleşmesidir ya da bir kiralama işlemi içerir. Bir sözleşmenin tanımlanmış bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını sağlayıp sağlamadığını değerlendirmek için Grup, TFRS 16'daki kiralama tanımını kullanmaktadır.

Bu politika 1 Ocak 2019 tarihinde veya sonrasında yapılmış olan sözleşmelere uygulanır.

(i) Kiracı olarak

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya kiralama bileşeni içeren sözleşmede değişiklik yapıldığı tarihte, Grup, kiralama bileşeninin nispi tek başına fiyatını ve kiralama niteliği taşımayan bileşenlerin toplam tek başına fiyatını esas alarak her bir kiralama bileşenine dağıtmaktadır.

Grup, kiralama niteliği taşımayan bileşenleri kiralama bileşenlerinden ayırmamayı, bunun yerine her bir kiralama bileşenini ve onunla ilişkili kiralama niteliği taşımayan bileşenleri tek bir kiralama bileşeni olarak muhasebeleştirmeyi tercih etmiştir.

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına kullanım hakkı varlığı ve kira yükümlülüğü yansıtmıştır. Kullanım hakkı varlığının maliyeti yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı, kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar ile tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetleri ve varlığın sökülmesi ve taşınmasıyla, yerleştirildiği alanın restore edilmesiyle ya da dayanak varlığın kiralamanın hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesi için restore edilmesiyle ilgili olarak ileride katlanılması öngörülen tahmini maliyetlerden oluşmaktadır.

Kiralama işleminin, dayanak varlığın mülkiyetini kiralama süresi sonunda kiracıya devretmesi veya kullanım hakkı varlığı maliyetinin, kiracının bir satın alma opsiyonunu kullanacağını göstermesi durumunda, kullanım hakkı varlığı kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünün sonuna kadar amortismana tabi tutulur. Diğer durumlarda kullanım hakkı varlığı, kiralamanın fiilen başladığı tarihten başlamak üzere, söz konusu varlığın yararlı ömrü veya kiralama süresinden kısa olanına göre amortismana tabi tutulur. Ek olarak, kullanım hakkı varlığının değeri periyodik olarak varsa değer düşüklüğü zararları da düşülmek suretiyle azaltılır ve kiralama yükümlülüğünün yeniden ölçümü doğrultusunda düzeltilir.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçülür. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, Grup'un alternatif borçlanma faiz oranı kullanılır.

Grup, alternatif borçlanma faiz oranını, çeşitli dış finansman kaynaklarından kullanacağı borçlar için ödeyeceği faiz oranlarını dikkate alarak belirlemektedir ve kira şartlarını ve kiralanan varlığın türünü yansıtacak şekilde bazı düzeltmeler yapmaktadır.

Kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

– Sabit ödemeler (özü itibarıyla sabit ödemeler dâhil);

– İlk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri;

– Kalıntı değer taahhütleri kapsamında kiracı tarafından ödenmesi beklenen tutarlar;

– Satın alma opsiyonunun kullanılacağından makul ölçüde emin olunması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve kiralama süresinin Grup'un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI *(Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(devamı)*

(p) Kiralama işlemleri *(devamı)*

göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri

Kira yükümlülüğü, kira ödemelerinin bir iskonto oranı ile indirgenmesiyle ölçülür. Gelecekteki kira ödemelerinin belirlenmesinde kullanılan bir endeks veya oranda meydana gelen bir değişiklik sonucunda bu ödemelerde bir değişiklik olması ve kalıntı değer taahhüdü kapsamında ödenmesi beklenen tutarlarda bir değişiklik olması durumlarında Grup yenileme, sonlandırma ve satın alma opsiyonlarını değerlendirir.

Kira yükümlülüğünün yeniden ölçülmesi durumunda, yeni bulunan borç tutarına göre kullanım hakkı varlığında bir düzeltme olarak finansal tablolara yansıtılır. Ancak, kullanım hakkı varlığının defter değerinin sıfıra inmiş olması ve kira yükümlülüğünün ölçümünde daha fazla azalmanın mevcut olması durumunda, kalan yeniden ölçüm tutarı kâr veya zarara yansıtılır.

Grup, yatırım amaçlı gayrimenkul tanımını karşılamayan kullanım hakkı varlıklarını maddi duran varlıklar içerisinde ve kira yükümlülüklerini Borçlanmalar"/"Kiralama İşlemlerinden Kaynaklanan Yükümlülükler" içerisinde olacak şekilde finansal durum tablosunda sunmaktadır.

Kısa süreli kiralamalar ve düşük değerli kiralamalar

Grup, kiralama süresi 12 ay veya daha az olan kısa süreli makine kiralamaları ve BT ekipmanı dahil olmak üzere düşük değerli varlıkların kiralamaları için kullanım hakkı varlıklarını ve kiralama borçlarını finansal tablolarına yansıtmamayı tercih etmiştir. Grup, bu kiralamalarla ilişkili kira ödemelerini, kiralama süresi boyunca doğrusal olarak gider olarak finansal tablolara yansıtmıştır.

(ii) Kiraya veren olarak

Grup, sözleşmenin başlangıcında veya kiralama bileşeni içeren sözleşmedeki değişiklik yapıldığında, bir kiralama bileşeni ile bir veya daha fazla ilave kiralama bileşeni veya kiralama niteliği taşımayan bileşen içeren bir sözleşme için, sözleşmede yer alan bedeli nispi tek başına fiyatı esas alarak dağıtır.

Grup kiraya veren konumunda olduğunda, kiralamaların her birini faaliyet kiralaması ya da finansal kiralama olarak sınıflandırır.

Her bir kiralama sözleşmesini sınıflandırmak için, Grup, kiralama sözleşmesinin esas olarak ilgili varlığın mülkiyetinden kaynaklanan tüm riskleri ve getirileri önemli ölçüde devredip devretmediğine dair genel bir değerlendirme yapar. Risk ve getirileri devrettiği durumda, kiralama bir finansal kiralamadır; aksi durum söz konusuysa o zaman bir faaliyet kiralamasıdır. Bu değerlendirmenin bir parçası olarak, Grup, kiralama süresinin dayanak varlığın ekonomik ömrünün büyük bir kısmını kapsayıp kapsamadığı gibi bazı diğer göstergeleri dikkate almaktadır.

Grup, bir ara kiraya veren olduğunda, ana kiralamaya ve alt kiralamaya ayrı ayrı dikkate alır. Bir alt kiralamanın kira sınıflamasını, temel varlığa atıfta bulunarak değil, kira sözleşmesinden doğan kullanım hakkı varlığına atıfta bulunarak değerlendirir. Bir kira sözleşmesi, Grup'un yukarıda açıklanan muafiyeti uyguladığı kısa süreli bir kiralama ise, alt kiralamayı faaliyet kiralaması olarak sınıflandırır.

Kiralama bir kiralama bileşeni ile bir veya daha fazla ilave kiralama bileşeni veya kiralama niteliği taşımayan bileşenleri içeriyorsa, Grup sözleşmede yer alan bedeli TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat'ı uygulayarak dağıtır.

Grup, net kiralama yatırımına TFRS 9'da yer alan finansal tablo dışı bırakma ve değer düşüklüğü hükümlerini uygulamaktadır. Grup, brüt kiralama yatırımının hesaplanmasında kullanılan tahmini taahhüt edilmemiş kalıntı değerleri düzenli olarak gözden geçirir.

Grup, faaliyet kiralamalarından elde ettiği kira ödemelerini doğrusal olarak 'diğer gelirin bir parçası olarak finansal tablolarına yansıtmaktadır.

Genel olarak, karşılaştırmalı dönemde Grup'a kiraya veren olarak uygulanan muhasebe politikaları, bir finansal kiralama sınıflandırmasıyla sonuçlanan cari raporlama döneminde girilen alt kiralamanın sınıflandırılması haricinde, TFRS 16'dan farklı değildir.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (*devamı)*

(p) Kiralama işlemleri (*devamı)*

(iii) Kiracı olarak

Karşılaştırmalı dönemde, Grup, kiracı olarak bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan risk ve yararların tamamının devredildiği kiralamaları, finansal kiralama olarak sınıflandırmıştır. Bu durumda, kiralanan varlığın kiralama sözleşmesinin başı itibariyle, gerçeğe uygun değer ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden muhasebeleştirir. Asgari kira ödemeleri, koşullu kiralar hariç olmak üzere, kiralama süresi boyunca yapması gereken ödemelerdir. İlk muhasebeleştirme sonrası varlıklar, ilgili varlığa uygulanan muhasebe politikasına uygun olarak muhasebeleştirilir.

Bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan risk ve yararların tamamının devredilmediği kiralamalar ise faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır ve finansal durum tablosunda muhasebeleştirilmez. Faaliyet kiralaması kapsamında yapılan kira ödemeleri doğrusal olarak kiralama süresi boyunca kar veya zarar tablosunda gider olarak muhasebeleştirilir. Alınan kira teşvikleri, kiralama süresi boyunca toplam kira giderinin ayrılmaz bir parçası olarak muhasebeleştirilir.

(iv) Kiraya veren olarak

Grup, kiraya veren konumunda olduğu zaman, kiralama sözleşmesinin başlangıcında kiralamanın faaliyet kiralaması veya finansal kiralama olup olmadığına karar verir.

Her bir kiralamayı sınıflandırmak için, Grup kiralama sözleşmesini esas olarak varlığın mülkiyetine bağlı olarak tüm riskleri ve yararları transfer edip etmediğine dair genel bir değerlendirme yapar. Bu durumda, kiralama bir finansal kiralamadır; aksi durumda faaliyet kiralaması olur. Bu değerlendirmenin bir parçası olarak, Grup, kira süresinin kiralanan varlığın ekonomik ömrünün büyük bir bölümünü kapsayıp kapsamadığı gibi faktörleri göz önünde bulundurur.

(r) 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler

Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanmamış değişiklikler
Raporlama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmasına izin verilmekle birlikte Grup tarafından erken uygulanmayan bazı yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir.

COVID-19'la İlgili Olarak Kira Ödemelerinde 30 Haziran 2021 Tarihi Sonrasında Devam Eden İmtiyazlar-TFRS 16'ya İlişkin Değişiklikler

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) , vadesi 30 Haziran 2022 tarihinde veya öncesinde dolan kira ödemelerinde düşüşe neden olan imtiyazları da kapsayacak şekilde kolaylaştırıcı hükmün uygulanma kapsamına girilmesini 12 ay uzatmıştır. Bu hususta yapılan ilk değişiklik, kiracıların indirimler veya belirli süre kira ödenmemesi gibi Covid-19 ile ilgili kendilerine sağlanan kira imtiyazlarını muhasebeleştirmelerini kolaylaştırmak ve yatırımcılara kira sözleşmeleri hakkında faydalı bilgiler sağlamaya devam etmek üzere UMSK tarafından Mayıs 2020'de yayımlanmıştır. İlgili değişiklikler KGK tarafından da TFRS 16'da Yapılan Değişiklikler olarak 5 Haziran 2020 tarihinde yayımlanmıştır.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(devamı)*

(r) 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler *(Devamı)*

Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanmamış değişiklikler (Devamı)

COVID-19'la İlgili Olarak Kira Ödemelerinde 30 Haziran 2021 Tarihi Sonrasında Devam Eden İmtiyazlar-TFRS 16'ya İlişkin Değişiklikler *(Devamı)*

Bu değişiklik ise, 1 Nisan 2021 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Kiracıların, bu değişikliliğin yayımlandığı tarih olan 31 Mart 2021 itibarıyla finansal tablolar yayımlanmak üzere henüz için onaylanmamış olması durumunda da erken uygulamaya izin verilmektedir. Diğer bir ifadeyle değişikliğin yayımlandığı tarihten önceki hesap dönemlerine ilişkin finansal tablolar henüz yayımlanmamışsa, bu değişikliğin ilgili finansal tablolar için uygulanması mümkündür. 2021 değişiklikleri, değişikliğin ilk kez uygulanması sonucunda oluşan birikimli etki, değişikliğin ilk kez uygulandığı yıllık hesap döneminin başındaki geçmiş yıllar karlarının açılış bakiyesinde bir düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtılarak geriye dönük uygulanır.
Kolaylaştırıcı uygulamanın ilk versiyonu isteğe bağlı olarak uygulanmakta olup, halihazırda isteğe bağlı olarak uygulamaya devam edecektir. Bununla birlikte, 2021 değişikliklerinin uygulaması isteğe bağlı değildir. Bunun nedeni, 2020 değişikliklerinin getirdiği kolaylaştırıcı hükmü uygulamayı seçen bir kiracının, sürelerdeki uzatmayı benzer özelliklere ve benzer koşullara sahip uygun sözleşmelere tutarlı bir şekilde uygulamaya devam etmesi gerekliliğidir.
Bu durum, bir kira imtiyazı 2020 değişiklikleri uyarınca ilk kolaylaştırıcı uygulama için uygun olmamakla birlikte yeni uzatma sonucunda muafiyet için uygun hale gelirse, kiracıların önceki kiralamada yapılan değişiklikle ilgili muhasebeleştirme işlemlerini tersine çevirmesi gerekeceği anlamına gelmektedir.

TFRS 3'de Kavramsal Çerçeve 'ye Yapılan Atıflara ilişkin değişiklik

Mayıs 2020'de UMSK, UFRS 3'de Kavramsal Çerçeve'ye yapılan atıflara ilişkin değişiklik yayımlamıştır Değişiklikle, UMSK tarafından UFRS 3'de, Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve'nin eski bir sürümüne yapılan referanslar, Mart 2018'de yayımlanan en son sürüme yapılan referanslar ile değiştirilmiştir. Ardından KGK tarafından da bu değişiklikleri yansıtmak üzere TFRS 3 değişikliği 27 Temmı-uz 2020 tarihinde yayımlanmıştır.
Grup'un bu değişiklikleri 1 Ocak 2022 tarihinde veya sonrasında başlayan raporlama dönemlerinden itibaren uygulaması gerekmekle birlikte, erken uygulamasına izin verilmektedir.

Maddi Duran Varlıklar— Kullanım amacına uygun hale getirme (TMS 16'da yapılan değişiklik)

Mayıs 2020'de UMSK, UMS 16 Maddi Duran Varlıklar standardında değişiklik yapan "Maddi Duran Varlıklar - Kullanım amacına uygun hale getirme"değişikliğini yayımlamıştır. KGK tarafından da bu değişiklikleri yansıtmak üzere TMS 16 değişikliği 27 Temmuz 2020 tarihinde yayımlanmıştır.
Söz konusu değişiklik, bu hususlaki muhasebeleştirme hükümlerini açıklığa kavuşturarak şeffaflığı ve tutarlılığı artırmaktadır - özellikle, yapılan değişiklikle bilikte, artık varlığı kullanım amacına uygun hale getirirken üretilen ürünlerin satışından elde edilen gelirlerin, maddi duran varlık kaleminin maliyetinden düşülmesine izin vermemektedir. Bunun yerine, bir şirket bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyetleri artık kar veya zarara yansıtacaktır.
Grup'un bu değişiklikleri 1 Ocak 2022 tarihinde veya sonrasında başlayan raporlama dönemlerinden itibaren uygulaması gerekmekle birlikte, erken uygulamasına izin verilmektedir. Söz konusu değişiklikler geriye dönük olarak; ancak sadece değişikliklerin ilk kez uygulandığı finansal tablolarda sunulan en erken dönemin başında veya sonrasında, yönetim tarafından amaçlanan koşullarda çalışabilmesi için gereken yer ve duruma getirilen maddi duran varlık kalemlerine uygulanır. Değişikliklerin ilk kez uygulanmasının birikimli etkisi, sunulan en erken dönemin başındaki dağıtılmamış kârların ya da uygun olan başka bir özkaynak bileşeninin açılış bakiyesinde bir düzeltme olarak finansal tablolara alınır.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(devamı)*

(r) 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler *(Devamı)*

Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler-Sözleşmeyi yerine getirme maliyetleri (TMS 37'de yapılan değişiklik)

UMSK, Mayıs 2020'de, UMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar'da değişiklik yapan "Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler - Sözleşmeyi yerine getirme maliyetleri" değişikliğini yayımlamıştır.
UMSK, bir sözleşmenin ekonomik açıdan dezavantajlı olup olmadığını değerlendirmek amacıyla, sözleşmeyi yerine getirme maliyetinin hem katlanılması gereken zorunlu ilave maliyetler hem de diğer doğrudan maliyetlerin dağıtımı ile ilgili maliyetleri içerdiğini açıklığa kavuşturmak amacıyla UMS 37'ye yönelik bu değişikliği yayımlamıştır. Ardından KGK tarafından da bu değişiklikleri yansıtmak üzere TMS 37 değişikliği 27 Temmuz 2020 tarihinde yayımlanmıştır.

Değişiklikler, bir sözleşmenin yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek amacıyla bir sözleşmenin yerine getirilmesinin maliyetinin belirlenmesinde işletmenin hangi maliyetleri dahil edebileceğini belirlemiştir.

Grup'un bu değişiklikleri 1 Ocak 2022 tarihinde veya sonrasında başlayan raporlama dönemlerinden itibaren uygulaması gerekmekle birlikte, erken uygulamasına izin verilmektedir. Değişikliklerin ilk kez uygulanmasının birikimli etkisi, ilk uygulama tarihindeki dağıtılmamış kârların ya da uygun olan başka bir özkaynak bileşeninin açılış bakiyesinde bir düzeltme olarak finansal tablolara alınır. Karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmez.

TFRS 17 ile TFRS 9'un İlk Uygulaması—Karşılaştırmalı Bilgiler (TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler)

Aralık 2021'de UMSK, UFRS 17 ile UFRS 9'un İlk Uygulaması —Karşılaştırmalı Bilgiler (UFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler)'i yayımlamıştır. İlgili değişiklikler KGK tarafından da TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler olarak 31 Aralık 2021 tarihinde yayımlanmıştır.

Değişiklik, TFRS 17'nin ilk uygulamasında finansal tablolarda sunulan finansal varlıklara yönelik karşılaştırmalı bilgiler bakımından geçiş hükümlerine ilişkindir. Değişiklik, işletmelerin finansal varlıklar ile sigorta sözleşme yükümlülükleri arasında geçici muhasebe uyumsuzluklarını gidermeyi ve dolayısıyla karşılaştırmalı bilgilerin finansal tablo kullanıcıları açısından faydasını arttırmaktadır. TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler, 1 Ocak 2023 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir.

TFRS 17'de yapılan bu değişikliğin uygulanmasının, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir

Yükümlülüklerin Kısa veya Uzun Vadeli Olarak Sınıflandırılması (TMS 1'de Yapılan Değişiklikler)

UMSK tarafından 23 Ocak 2020 tarihinde UMS 1'e göre yükümlülüklerin kısa veya uzun vadeli olarak sınıflandırılmasına yönelik finansal durum tablosundaki sunumunun daha açıklayıcı hale getirilmesi amacıyla yayımlanan, "Yükümlülüklerin Kısa veya Uzun Vadeli Olarak Sınıflandırılması"na ilişkin değişiklikler, KGK tarafından da 12 Mart 2020 tarihinde "TMS 1'de Yapılan Değişiklikler - Yükümlülüklerin Kısa veya Uzun Vadeli Olarak Sınıflandırılması" başlığıyla yayımlanmıştır.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(devamı)*

(r) 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler *(Devamı)*

Yükümlülüklerin Kısa veya Uzun Vadeli Olarak Sınıflandırılması (TMS 1'de Yapılan Değişiklikler) *(Devamı)*

Bu değişiklik, işletmenin en az on iki ay sonraya erteleyebildiği yükümlülüklerin uzun vadeli olarak sınıflandırılmasına ilişkin ek açıklamalar ve yükümlülüklerin sınıflandırılmasıyla ilgili diğer hususlara açıklık getirmiştir.

TMS 1'de yapılan değişiklikler aşağıdaki hususları ele almaktadır:

a. Yükümlülüklerin sınıflandırılmasında işletmenin yükümlülüğü erteleme hakkının raporlama dönemi sonunda mevcut olması gerektiği hususuna açıkça yer verilmesi.

b. İşletmenin yükümlülüğü erteleme hakkını kullanmasına ilişkin işletme yönetiminin beklenti ve amaçlarının, yükümlülüğün uzun vadeli olarak sınıflandırılmasını etkilemeyeceğine yer verilmesi.

c. İşletmenin borçlanma koşullarının söz konusu sınıflandırmayı nasıl etkileyeceğinin açıklanması.

d. İşletmenin kendi özkaynak araçlarıyla ödeyebileceği yükümlülüklerin sınıflandırılmasına ilişkin hükümlerin açıklanması.

Grup'un bu değişiklikleri 1 Ocak 2022 tarihinde veya sonrasında başlayan raporlama dönemlerinden itibaren geriye dönük olarak uygulaması gerekmektedir. Bununla birlikte, erken uygulamasına izin verilmektedir. Son olarak,UMSK tarafından 15 Temmuz 2020 tarihinde yayımlanan değişiklikle UMS 1 değişikliğinin yürürlük tarihinin 1 Ocak 2023 tarihine kadar ertelenmesine karar verilmiş olup, söz konusu değişiklik KGK tarafından da 15 Ocak 2021 tarihinde yayımlanmıştır.

Grup, TMS 1 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

Tek Bir İşlemden Kaynaklanan Varlık ve Borçlara İlişkin Ertelenmiş Vergi –

TMS 12 *Gelir Vergileri*'nde yapılan Değişiklikler

Mayıs 2021'de UMSK tarafından, TMS 12 Gelir Vergileri'nde "Tek Bir İşlemden Kaynaklanan Varlık ve Borçlara İlişkin Ertelenmiş Vergi" değişikliği yayımlanmıştır. İlgili değişiklikler KGK tarafından da TMS 12'e İlişkin Değişiklikler olarak 27 Ağustos 2021 tarihinde yayımlanmıştır.

TMS 12 Gelir Vergileri'nde yapılan bu değişiklikler, şirketlerin belirli işlemlerde, örneğin; kiralama ve hizmetten çekme (sökme, eski haline getirme, restorasyon vb.) karşılıklarına ilişkin ertelenmiş vergiyi nasıl muhasebeleştirmesi gerektiğini açıklığa kavuşturmaktadır.

Değişiklikle, ilk muhasebeleştirme muafiyetinin kapsamını daraltarak, eşit ve geçici farkları netleştirilen işlemlere uygulanmaması öngörülmektedir. Sonuç olarak, şirketlerin bir kiralamanın ilk defa finansal tablolara alınmasından kaynaklanan geçici farklar ve hizmetten çekme karşılıkları için ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi borcu muhasebeleştirmesi gerekecektir.

Değişiklikler, muafiyetin kiralama ve hizmetten çekme yükümlülükleri gibi işlemler için geçerli olmadığına açıklık getirmektedir. Bu işlemler eşit ve denkleştirici geçici farklar ortaya çıkaracaktır.

Kiralamalar ve hizmetten çekme yükümlülükleri için, ilgili ertelenmiş vergi varlıkları ve borçlarının, karşılaştırmalı olarak sunulan en erken dönemin başlangıcından itibaren muhasebeleştirilmesi gerekecektir ve herhangi bir kümülatif etki önceki dönem dağıtılmamış kârlarında veya diğer özkaynak bileşenlerinde bir düzeltme olarak muhasebeleştirilecektir. Bir şirket daha önce net yaklaşım kapsamında kiralamalar ve hizmetten çekme yükümlülükleri üzerinden ertelenmiş vergi muhasebeleştirmişse, geçiş üzerindeki etkinin ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi borcunun ayrı sunumuyla sınırlı olması muhtemel olacaktır.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(devamı)*

(r) 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler *(Devamı)*

TMS 12 *Gelir Vergileri*'nde yapılan Değişiklikler *(Devamı)*

Söz konusu değişiklikler, 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan raporlama dönemleri için geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir.

Grup, TMS 12'e ilişkin bu değişikliklerin konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

Muhasebe Tahminlerine İlişkin Tanım (TMS 8'e ilişkin Değişiklikler)

UMSK tarafından 12 Şubat 2021 tarihinde yayımlanan söz konusu değişiklikler, muhasebe tahminleri için yeni bir tanım getirmektedir: bunların finansal tablolarda ölçüm belirsizliğine neden olan parasal tutarlar olduklarına açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır. İlgili değişiklikler KGK tarafından da TMS 8'e İlişkin Değişiklikler olarak 11 Ağustos 2021 tarihinde yayımlanmıştır.

Değişiklikler ayrıca, bir şirketin bir muhasebe politikası tarafından belirlenen amaca ulaşmak için bir muhasebe tahmini geliştirdiğini belirterek, muhasebe politikaları ile muhasebe tahminleri arasındaki ilişkiyi açıklığa kavuşturmuştur.

Bir muhasebe tahmini geliştirmek, aşağıdakilerin her ikisini de içermektedir:

• Bir ölçüm yöntemi seçme (tahmin veya değerlemeyöntemi) – örneğin, TFRS 9 Finansal Araçlar uygulanırken beklenen kredi zararları için zarar karşılığını ölçmek için kullanılan bir tahmin tekniği ve

• Seçilen ölçüm yöntemi uygularken kullanılacak girdileri seçme – ör. TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar uygulanırken garanti yükümlülükleri için bir karşılık belirlemek için beklenen nakit çıkışları.

Bu tür girdilerdeki veya değerleme tekniklerindeki değişikliklerin etkileri, muhasebe tahminlerindeki değişikliklerdir. Muhasebe politikalarının tanımında herhangi bir değişikliğe gidilmemiş olup aynı şekilde kalmıştır.

Söz konuşu değişiklikler, 1 Ocak 2023 tarihinde veya sonrasında başlayan raporlama dönemleri için geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir ve Grup'un bu değişiklikleri uyguladığı ilk yıllık raporlama döneminin başında veya sonrasında meydana gelen muhasebe tahminlerindeki ve muhasebe politikalarındaki değişikliklere ileriye yönelik uygulanacaktır.

Grup, TMS 8'e ilişkin bu değişikliklerin konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

Muhasebe Politikalarının Açıklanması (TMS 1'e ilişkin Değişiklikler)

UMSK tarafından 12 Şubat 2021 tarihinde şirketlerin, muhasebe politikalarına ilişkin açıklamaların faydalı olacak şekilde yapmalarını sağlanmasına yardımcı olmak amacıyla UMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu'nda değişiklikler ve UFRS Uygulama Standardı 2 Önemlilik Kararları Oluşturma'da güncelleme yayımlamıştır. Bu değişikliklerden UMS 1'e ilişkin olanları KGK tarafından da TMS 1'e İlişkin Değişiklikler olarak 11 Ağustos 2021 tarihinde yayımlanmıştır.

TMS 1'deki temel değişiklikler şunları içermektedir:

• Şirketlerden önemli muhasebe politikalarından ziyade önemlilik düzeyine bağlı olarak muhasebe politikalarını açıklamalarını istemek;

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti *(devamı)*

(r) 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan değişiklikler *(Devamı)*

Önemlilik düzeyi altında kalan işlemler, diğer olaylar veya koşullarla ilgili muhasebe politikalarının önemsiz olduğunu ve bu nedenle açıklanmalarına gerek olmadığını açıklığa kavuşturmak ve

Önemlilik düzeyi üzerinde kalan işlemler, diğer olaylar veya koşullarla ilgili tüm muhasebe politikalarının bir şirketin finansal tabloları için önemlilik arz etmediğine açıklık getirmek.

Değişiklikler 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren geçerli olmakla birlikte şirketler daha erken uygulayabilirler.

Grup, TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu'nda değişikliklerin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

Yıllık İyileştirmeler /2018-2020 Dönemi
UFRS'deki iyileştirmeler

Yürürlükteki standartlar için KGK tarafından 27 Temmuz 2020 tarihinde yayımlanan "TFRS'de Yıllık İyileştirmeler / 2018-2020 Dönemi" aşağıda sunulmuştur. Bu değişiklikler 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS'lerdeki bu değişikliklerin uygulanmasının, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

TFRS 1- Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması

Bu değişiklik, bir bağlı ortaklığın ana ortaklıktan daha sonra TFRS'leri uygulamaya başlaması durumunda TFRS 1'in uygulamasını kolaylaştırmaktadır; örneğin; bir bağlı ortaklık ana ortaklıktan daha sonra TFRS'leri uygulamaya başlaması durumunda TFRS 1.D16(a) paragrafınıdaki muafiyetten yararlanmak suretiyle tüm yabancı para işlemler için birikmiş yabancı para çevrim farklarını, ana ortaklığın TFRS Standartlarına geçiş tarihine göre ana ortaklığın konsolide finansal tablolarına dahil edilen tutarlar üzerinden ölçmeyi seçebilir. Bu değişikliklikle birlikte, bağlı ortaklıklar için bu isteğe bağlı bu muafiyetin uygulanması suretiyle i) gereksiz maliyetleri düşürmeyi ve ii) benzer eş anlı muhasebe kayıtlarının tutulması ihtiyacının ortadan kaldırılmasını sağlayarak TFRS'leregeçişi kolaylaştıracaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar

Bu değişiklik, finansal yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması için '% 10 testinin' gerçekleştirilmesi amacıyla - alınan ücretlerin bu işlemler için ödenen ücretler düşülerek net tutar üzerinden belirlenmesinde -, dikkate alınacak ücretlerin yalnızca borçlu ve borç veren sıfatları ile bunlar arasında veya bunlar adına karşılıklı olarak ödenen veya alınan ücretleri içerdiğini açıklığa kavuşturmaktadır.

TMS 41 Tarımsal Faaliyetler

Bu değişiklik, gerçeğe uygun değerin belirlenmesinde vergiler için yapılan ödemelerindikkate alınmamasına yönelik hükmü kaldırmak suretiyle, TMS 41'deki gerçeğe uygun değer ölçüm hükümlerinin TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü'nde gerçeğe uygun değerin belirlenmesinde dikkate alınması öngörülen işlem maliyetleri ile uyumlu hale getirmiştir. Bu değişiklik, uygun olan durumlarda, TFRS 13'ün kullanılmasına yönelik esneklik sağlamaktadır.

Yürürlüğe girerek uygulanmaya başlanmış değişiklikler

1 Ocak 2021 tarihinde ve sonrasında başlayan hesap dönemleri için yürürlüğe girmiş olan değişiklikler ise şu şekildedir:

1)Gösterge Faiz Oranı Reformu – 2. Aşama (TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme Ve Ölçme, TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar, TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri ve TFRS 16 Kiralamalar'da Yapılan Değişiklikler)

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.6 Muhasebe tahmin ve varsayımlarının kullanımı

Yönetim konsolide finansal tabloları hazırlarken Grup'un muhasebe politikalarını uygulanmasını ve raporlanan varlıkların, yükümlülüklerin, gelir ve giderlerin miktarlarını etkileyen muhakeme, tahmin ve varsayımlarda bulunmuştur. Gerçek miktarlar tahmini miktarlardan değişiklik gösterebilir.

Tahminler ve ilgili varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Tahminlere yapılan değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilmektedir.

Varsayımlar

Konsolide Finansal tablolarda kayıtlara alınan tutarlar üzerinde önemli etkisi olan muhasebe politikalarının uygulanan mesleki kanaatlere ilişkin bilgileri aşağıda belirtilen dipnotlarda açıklanmıştır:

- Dipnot 21 – Hasılatın muhasebeleştirilmesi: siparişe dayalı ürünlerin satışından elde edilen hasılatın zamana yayılı olarak veya belirli bir anda muhasebeleştirileceğinin tespiti;

Varsayımlar ve tahminlere bağlı belirsizlikler

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, ilerideki hesap döneminde varlık ve yükümlülüklerin defter değerleri üzerinde önemli bir düzeltme yapılması riskini içeren tahminler ve varsayımlarla ilgili belirsizliklere ait bilgiler aşağıdaki dipnotlarda açıklanmıştır:

- Dipnot 17 – Çalışanlara sağlanan tanımlanmış fayda planlarına bağlı yükümlülüklerin yeniden ölçümü: Temel aktüeryal varsayımlar;
- Dipnot 8 – Ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için BKZ'nın ölçümü: ağırlıklandırılmış ortalama zarar oranının tahmini; ve

Gerçeğe uygun değerlerin ölçümü

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olup; aktif piyasanın bulunmadığı durumlarda Grup'un erişiminin olduğu en avantajlı piyasayı ifade eder. Bir borcun gerçeğe uygun değeri yerine getirmeme riskinin etkisini yansıtır.

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir.

Aktif bir piyasanın bulunduğu durumda, Grup finansal bir varlık ya da yükümlülük için gerçeğe uygun değeri ilgili varlık ya da yükümlülüğün aktif piyasasaki kotasyon fiyatını kullanarak ölçer. Varlık veya yükümlülüğe ilişkin işlemlerin, fiyatlandırma bilgisi sağlamaya yönelik yeterli sıklıkta ve hacimde sürekli gerçekleştiği piyasa aktif olarak kabul edilir.Aktif piyasada bir kotasyon fiyatı yoksa, Grup ilgili gözlemlenebilir girdilerin kullanımını azami seviyeye çıkaran ve gözlemlenebilir olmayan girdilerin kullanımını asgari seviyeye indiren değerleme teknikleri kullanır. Seçilen değerleme tekniği, piyasa katılımcılarının bir işlemi fiyatlandırırken dikkate alacakları tüm faktörleri içerir.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR VE UYGULANAN MUHASEBE POLİTİKALARI (*Devamı)*

2.6 Muhasebe tahmin ve varsayımlarının kullanımı *(Devamı)*

Gerçeğe uygun değeri ile ölçülen bir varlık veya borcun bir teklif fiyatı ve alış fiyatı varsa, Grup varlık ve uzun pozisyonları teklif fiyatından, yükümlülükleri ve kısa pozisyonları ise alış fiyatından ölçer.

İlk muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değere ilişkin en iyi gösterge, gerçekleşen işlem fiyatıdır (diğer bir ifadeyle, alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeridir). Grup, ilk muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerin işlem fiyatından farklı olduğunu tespit ederse ve gerçeğe uygun değer, aynı varlık veya yükümlülük için aktif bir piyasadaki kotasyon fiyatıyla veya gözlemlenemeyen girdilerin kullanıldığı bir değerleme tekniğine dayanılarak kanıtlanmazsa, ölçümle ilgili olarak önemsiz olması durumunda, finansal araç ilk ölçümünde gerçeğe uygun değerden ölçülür ve gerçeğe uygun değer ile işlem fiyatı arasındaki farkı ertelemek üzere düzeltilir. İlk muhasebeleştirmeyi müteakip, finansal aracın ömrü boyunca uygun bir temelde kar veya zararda muhasebeleştirilir. Ancak, kar veya zararda muhasebeleştirme, değerlemenin tamamen gözlemlenebilir piyasa verileri tarafından desteklendiği sürece veya işlemin kapatıldığı zamana kadar devam eder.

Bir varlığın veya yükümlülüğün gerçeğe uygun değerini ölçerken Grup olabildiğince pazarda gözlemlenebilir bilgileri kullanır. Gerçeğe uygun değerlemeler aşağıda belirtilen değerleme tekniklerinde kullanılan bilgilere dayanarak belirlenen gerçeğe uygun değerleme hiyerarşisindeki değişik seviyelere sınıflanmaktadır.

- Seviye 1: Özdeş varlıklar veya borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatla;
- Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar veya borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) veya dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler; ve
- Seviye 3: Varlık veya borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

Şayet bir varlığın veya yükümlülüğün gerçeğe uygun değerini ölçmek için kullanılan bilgiler gerçeğe uygun değerleme hiyerarşisinin farklı bir seviyesine sınıflandırılabiliyorsa bu gerçeğe uygun değerleme bütün ölçüm için önemli olan en küçük bilginin dahil olduğu gerçeğe uygun değerleme hiyerarşisinin aynı seviyesine sınıflandırılır.

Grup gerçeğe uygun değerleme hiyerarşisindeki seviyeler arasındaki transferleri değişikliğin meydana geldiği raporlama döneminin sonunda muhasebeleştirmektedir.

Gerçeğe uygun değerleme ölçümlerini yaparken kullanılan varsayımlara dair daha fazla bilgi aşağıdaki notlarda belirtilmiştir:

- Dipnot 29 – Finansal araçlar

3 FAALİYET BÖLÜMLERİNE GÖRE RAPORLAMA

Grup Yönetimi'nin performansı değerlendirdiği ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren çimento ve hazır beton bölümleri bulunmaktadır. Bu stratejik bölümler aynı servisin hizmetini vermesine rağmen, farklı ekonomik durumlardan etkilendikleri için kaynak tahsisi ve performanslarına göre Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

Grup'un içerdiği ana faaliyet bölümleri çimento ve hazır beton satışlarından oluşmaktadır.

Bölümlerin performansının düzenli olarak değerlendirilmesinde temel olarak brüt kar dikkate alınmaktadır. Grup Yönetimi, bölüm performanslarının değerlendirilmesinde brüt karı aynı sektörde yer alan şirketlerle karşılaştırılabilirliği açısından en uygun yöntem olarak görmektedir.

	Hazır Beton	Çimento	Bölümlerarası düzeltme	Toplam
	31 Aralık 2021	**31 Aralık 2021**	**31 Aralık 2021**	**31 Aralık 2021**
Grup dışı gelirler	180.948.726	437.801.427	--	618.750.153
Bölümler arası gelirler	6.183.181	67.551.043	(73.734.224)	--
Net satışlar	**187.131.907**	**505.352.470**	**(73.734.224)**	**618.750.153**
Satışların maliyeti	(182.002.107)	(444.857.998)	73.734.224	(553.125.880)
Brüt kar	**5.129.800**	**60.494.473**	**--**	**65.624.273**
Bölümlere göre aktif toplamı	114.282.540	687.839.967	(68.694.455)	733.428.053
Amortisman ve itfa payları	8.385.997	15.910.762	--	24.296.759
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	4.248.794	45.335.842	--	49.584.636

	Hazır Beton	Çimento	Bölümlerarası düzeltme	Toplam
	31 Aralık 2020	**31 Aralık 2020**	**31 Aralık 2020**	**31 Aralık 2020**
Grup dışı gelirler	130.822.167	249.420.839	--	380.243.006
Bölümler arası gelirler	4.838.987	48.340.571	(53.179.558)	--
Net satışlar	**135.661.154**	**297.761.410**	**(53.179.558)**	**380.243.006**
Satışların maliyeti	(130.687.988)	(260.412.739)	53.179.558	(337.921.169)
Brüt kar	**4.973.166**	**37.348.671**	**--**	**42.321.837**
Bölümlere göre aktif toplamı	98.878.206	464.498.894	(71.452.608)	491.924.492
Amortisman ve itfa payları	4.929.019	16.915.334	--	21.844.350
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	1.087.434	20.589.515	--	21.676.948

4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kasa	17.855	12.675
Bankalar	124.171.389	75.013.455
- *Vadeli mevduat*	110.962.886	70.554.006
- *Vadesiz mevduat*	13.208.503	4.459.449
Diğer hazır değerler (*)	1.337.587	2.134.770
	125.526.831	**77.160.900**
Tenzil: Faiz tahakkukları	(24.230)	(51.091)
Nakit akış tablosunda sunulan nakit ve nakit benzerleri	**125.502.601**	**77.109.809**

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla vadeli mevduatın 36.524.000 TL'si TL cinsinden, 69.300.079 TL'si ABD Doları cinsinden, 5.138.807 TL'si Avro cinsinden mevduatlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2020: 21.115.154 TL'si TL cinsinden, 46.286.078 TL'si ABD Doları cinsinden, 3.152.774 TL'si Avro cinsinden mevduatlardan oluşmaktadır).

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla vadesiz mevduatın 5.185.720 TL'si TL cinsinden, 4.347.982 TL'si ABD Doları cinsinden, 3.674.801 TL'si Avro cinsinden mevduatlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2020: 1.595.729 TL'si TL cinsinden, 1.774.552 TL'si ABD Doları cinsinden, 1.089.168 TL'si Avro cinsinden mevduatlardan oluşmaktadır).

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla vadeli TL mevduatlara uygulanan etkin faiz oranı %24 ile %25 arasında değişmektedir. (31 Aralık 2020: %17,50 ile %17,70), vadeli Avro mevduatlara uygulanan etkin faiz oranı % 0.01'dir, vadeli ABD Doları mevduatlara uygulanan faiz oranları ise %0,05,%0,25,%0,15 arasında değişmektedir (31 Aralık 2020: %0,10 ile %3,25). 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla vade süreleri 1-32 gün arasında değişkenlik göstermektedir (31 Aralık 2020: 1-32 gün).

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla bloke mevduat bulunmamaktadır.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, nakit akış tablosuna baz olan, faiz tahakkukları hariç nakit ve nakit benzerleri 125.502.601 TL tutarındadır (31 Aralık 2020: 77.109.809 TL).

Grup'un finansal varlıkları ve yükümlülükleri için faiz oranı riski ve duyarlılık analizleri Not 30'da belirtilmiştir.

(*) Diğer hazır değerler raporlama tarihi itibarıyla vadesi gelen tahsile gönderilen çeklerden oluşmaktadır.

5 BORÇLANMALAR

5.1 Finansal Borçlar

31 Aralık 2021 tarihi itibariyle finansal borçlanma tutarı 149.124.167 TL' dir. (31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla finansal borçlanmaları bulunmamaktadır).

Banka kredilerinin 1 Ocak – 31 Aralık 2021 ve 1 Ocak – 31 Aralık 2020 dönemleri içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

Banka kredileri	**Anapara**	**Faiz**	**Toplam**
1 Ocak	--	--	--
Dönem içinde kullanılan	165.665.176	4.477.973	170.143.149
Dönem içinde ödenen	(17.695.176)	(3.323.806)	(21.018.982)
31 Aralık 2021	**147.970.000**	**1.154.167**	**149.124.167**

	Para birimi	**Nominal faiz**	**Vade**	**Defter değeri**	**Nominal Değeri**
Teminatsız banka	TL	17,00%	2022	30.000.000	30.425.000
Teminatsız banka	TL	17,50%	2022	20.000.000	20.729.167
Teminatsız banka	TL	19,47%	2022	16.480.000	16.480.000
Teminatsız banka	TL	29,00%	2022	18.980.000	18.980.000
Teminatsız banka	TL	27,00%	2022	33.175.000	33.175.000
Teminatsız banka	TL	23,50%	2022	12.000.000	12.000.000
Teminatsız banka	TL	30,00%	2022	17.335.000	17.335.000
31 Aralık 2021				**147.970.000**	**149.124.167**

Banka kredileri	**Anapara**	**Faiz**	**Toplam**
1 Ocak	--	--	--
Dönem içinde kullanılan	475.284	--	475.284
Dönem içinde ödenen	(475.284)	--	(475.284)
31 Aralık 2020	**--**	**--**	**--**

5.2 Kiralama İşlemlerinden Borçlar

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla, kiralama işlemlerinden borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	**31 Aralık 2020**
Kiralama işlemlerinden kısa vadeli borçlar	15.882.827	10.341.949
Kiralama işlemlerinden uzun vadeli borçlar	2.222.047	8.265.630
Toplam Kiralama İşlemlerinden Borçlar	**18.104.874**	**18.607.579**

Grup faaliyet kiralaması yoluyla yeraltı ve yer üstü düzenleri, beton santral ve ekipmanları ve taşıt kiralamıştır. Söz konusu kiralamalar 5 yıl geçerli olmakla beraber istenildiği takdirde kiralama bitim tarihinden sonra sözleşmeyi yenileme opsiyonu da bulundurmaktadır. Kira ödemeleri piyasa kiralamalarını yansıtması açısından her yıl bir artışa tabidir.

5 BORÇLANMALAR *(Devamı)*

5.2 Kiralama İşlemlerinden Borçlar *(Devamı)*

Kiralama işlemlerinden borçların yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
Dönem başı	18.607.579	13.124.245
İlaveler	8.542.648	7.471.298
İptaller	(19.897)	(12.541)
Faiz gideri	2.963.989	2.169.355
Kur farkı	4.732.539	3.814.708
Dönem içinde ödenen	(16.721.984)	(7.959.486)
Dönem sonu	**18.104.874**	**18.607.579**

6 TÜREV ARAÇLAR

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla türev araçlar bakiyesi 18.536.532 TL varlıktır (31 Aralık 2020: 1.051.780 TL yükümlülüktür).

Türev finansal araçlar gerçeğe uygun değeriyle gösterilmekte olup, pozitif gerçeğe uygun değerleme farkları Finansal Yatırımlar hesabında, negatif gerçeğe uygun değerleme farkları Türev Araçlar hesabında sınıflanmıştır.

	31 Aralık 2021		
		Gerçeğe uygun değer	
	Sözleşme tutarı (*)	**Varlık**	**Yükümlülük**
Forward sözleşmeleri	68.636.082	18.536.532	--
		18.536.532	**--**

	31 Aralık 2020		
		Gerçeğe uygun değer	
	Sözleşme tutarı (*)	**Varlık**	**Yükümlülük**
Forward sözleşmeleri	14.924.264	--	1.051.780
		--	**1.051.780**

(*) İlgili türev finansal araçların alım tutarlarının toplamını ifade etmektedir.

Grup'un, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 4.674.750 Euro cinsinden yatırım harcamaları taahhüdü bulunmakta olup, bu ödemelere ilişkin forward işlemlerin detayları aşağıda belirtilmiştir;

Vade	**Tutar**	**Döviz Cinsi**
Ocak 2022	2.514.750	Euro
Şubat 2022	1.698.000	Euro
Mart 2022	462.000	Euro

6 TÜREV ARAÇLAR*(Devamı)*

Grup'un, 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 2.033.140 ABD Doları cinsinden hammadde satın alım taahhüdü bulunmakta olup, bu ödemelere ilişkin forward işlemlerin detayları aşağıda belirtilmiştir;

Vade	Tutar	Döviz Cinsi
Ocak 2021	336.300	ABD Doları
Mart 2021	254.880	ABD Doları
Nisan 2021	362.260	ABD Doları
Mayıs 2021	720.980	ABD Doları
Haziran 2021	358.720	ABD Doları

Grup'un finansal yatırımları için yabancı para riski, duyarlılık analizleri ve faiz oranı riskleri Not 30'da açıklanmıştır.

7 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflar

İlişkili taraflara borçlar ve ilişkili taraflardan alacaklar maliyet değerinden belirtilmiş ve taşınmıştır. Grup olağan faaliyetleri dahilinde ilişkili taraflara ticari olarak çeşitli işlemler gerçekleştirmiştir. Bu işlemlerin en önemlileri aşağıda belirtilmiştir:

İlişkili taraflarla bakiyeler

İlişkili taraflardan ticari alacaklar	**31 Aralık 2021**	**31 Aralık 2020**
Tamtaş Yapı Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.("Tamtaş")[1]	208.888	23.870
Bikiltaş Enerji Madencilik A.Ş. ("Bikiltaş") [2]	69.075	1.080
Çözüm Atık[3]	--	25.803
	277.963	**50.753**

İlişkili taraflara ticari borçlar	**31 Aralık 2021**	**31 Aralık 2020**
Vicat S.A. [4]	4.714.191	1.252.105
Baştaş Başkent Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.("Baştaş Çimento")[1]	3.602.741	2.490.270
Baştaş Hazır Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Baştaş Beton") [1]	3.191.416	347.252
Aktaş İnşaat Malz.Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Aktaş") [1]	1.238.000	361.332
Başkon Yönetim Ltd. Şti. ("Başkon") [1]	769.668	699.507
Çözüm Atık[3]	168.073	--
Sigma [3]	70.800	--
	13.754.890	**5.150.466**

[1] Ana ortağın bağlı ortaklığı
[2] Diğer ilişkili taraf
[3] Müştereken kontrol edilen iştirak
[4] Ana ortak

7 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI *(Devamı)*

İlişkili taraflarla bakiyeler *(Devamı)*

Grup'un ticari borçları hammadde nakliyesi, danışmanlık, teknik hizmet, makine kira ve mal alımlarından kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, Grup'un temettü dağıtımlarıyla ilgili oluşan ortaklara borçları bulunmamaktadır (31 Aralık 2020: Yoktur).
31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla ilişkili taraflardan ticari alacaklar ve borçların ortalama vadesi 30 ile 60 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2020: 30-60 gün). Tahakkuk etmemiş finansman gelirleri ve giderleri hesaplamasında kullanılan ortalama faiz oranı % 17,00 ile % 30,00 arasında değişmektedir. (31 Aralık 2020: %0,00).

İlişkili taraflarla işlemler

Mal ve hizmet satışları	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Baştaş Çimento [5]	10.393.091	1.506.108
Baştaş Beton [6]	4.249.993	1.687.391
Tamtaş [2]	2.478.122	1.522.781
Bikiltaş [9]	198.181	107.572
Çözüm [7]	142.367	1.255.638
Aktaş [1]	5.658	1.076.426
	17.467.412	**7.155.916**

Mal ve hizmet alımları	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Baştaş Çimento [5] [*]	29.467.346	7.764.959
Aktaş [1]	25.320.403	21.238.985
Baştaş Beton [6]	19.443.890	13.557.107
Vicat S.A. [3]	5.789.901	5.511.214
Tamtaş [2]	4.504.373	11.828.073
Başkon [4]	2.818.286	2.302.047
Çözüm [7]	2.425.253	1.448.855
Bikiltaş [9]	152.214	2.548.552
Sigma [8]	60.000	--
	89.981.667	**66.199.792**

[1] Aktaş'tan nakliye ve iş makinesi kira hizmeti alınmaktadır.
[2] Tamtaş'tan hammadde ve dahili nakliye hizmeti alınmaktadır.
[3] Vicat S.A.'dan teknik danışmanlık hizmeti alınmaktadır.
[4] Başkon'dan yönetim ve raporlama hizmeti alınmaktadır.
[5] Baştaş Çimento'dan çimento ve idari teknik hizmet alınmaktadır, çimento satışı yapılmaktadır.
[6] Baştaş Hazır Beton'dan nakliye ve iş makinesi mikser kira hizmeti alınmaktadır.
[7] Çözüm Endüstriyel'den atık bertaraf ve idari teknik hizmeti alınmaktadır.
[8] Sigma Beton'dan analiz hizmeti alınmaktadır.
[9] Bikiltaş'a kira ve gider yansıtma yapılmaktadır, klinker, çimento, diğer malzeme alımı yapılmaktadır.

(*) Grup, 30 Aralık 2019 tarihli Yönetim Kurulu ile Çözüm Atık'ın %50'lik kısmını, ana ortağın diğer bağlı ortağı olan Baştaş Başkent Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'den 14.000.000 TL karşılığında satın almıştır. (Not 12)

7 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI *(Devamı)*

Üst yönetim kadrosuna ait ücretler ve menfaatler toplamı

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren ara hesap döneminde ortaklar ve üst düzey yöneticilere sağlanan toplam menfaat tutarı 3.809.503 TL'dir (31 Aralık 2020: 3.209.576 TL).

8 TİCARİ ALACAKLAR VE TİCARİ BORÇLAR

8.1 Ticari alacaklar

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla diğer ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Vadeli çekler ve alacak senetleri, net	94.079.230	65.238.206
Ticari alacaklar, net	67.384.199	61.435.426
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 7)	277.963	50.753
Şüpheli ticari alacaklar	7.030.412	6.127.629
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(7.030.412)	(6.127.629)
	161.741.392	**126.724.385**

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla ticari alacakların ortalama vadesi 30 ile 60 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2020: 30-60 gün).

Grup'un kısa vadeli ticari alacaklarına ilişkin kredi riski, kur riski ve değer düşüklüğüne ilişkin detaylar Dipnot 30'da açıklanmıştır.

Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve gerekli görüldüğü durumlarda ve uygun tutarda şüpheli alacak karşılığı ayrılmaktadır. Ek olarak Grup, beklenen kredi zararı hesaplamasında müşterileri için geliştirmiş olduğu risk derecelendirme matriksine göre ticari alacaklar için değer düşüklüğü karşılığı ayırmaktadır. Şüpheli ticari alacak karşılıklarının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
Dönem başı	6.127.629	6.239.960
Dönem içinde ayrılan karşılık tutarı	908.148	703.853
Dönem içindeki tahsilatlar (Not 24.1)	(5.366)	(816.184)
Dönem sonu	**7.030.412**	**6.127.629**

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, Grup'un ticari alacaklarının değer düşüklüğüne uğramamış kısmına ilişkin vade dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Vadesi geçmemiş ve karşılık ayrılmamış	155.250.379	119.997.950
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	4.173.408	4.404.524
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	1.324.810	1.567.184
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	992.795	754.727
	161.741.392	**126.724.385**

8 TİCARİ ALACAKLAR VE TİCARİ BORÇLAR *(Devamı)*

8.2 Ticari borçlar

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla ticari borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Ticari borçlar, net	97.430.891	66.461.383
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 7)	13.754.890	5.150.466
	111.185.781	**71.611.849**

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla ticari borçların ortalama vadesi 30 ile 45 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2020: 30-45 gün).

Grup'un kısa vadeli ticari borçlarına ilişkin kur ve likidite riski Dipnot 30'da açıklanmıştır.

9 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

9.1 Diğer alacaklar

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla diğer kısa ve uzun vadeli alacaklar aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Vergi dairesinden alacaklar	--	460.645
	--	**460.645**

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Verilen depozito ve teminatlar	5.664.080	5.149.750
	5.664.080	**5.149.750**

9.2 Diğer borçlar

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla diğer borçlar aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Ödenecek KDV	1.226.582	1.261.753
Ödenecek gelir vergisi kesintileri	1.203.611	1.012.869
Diğer	71.855	2.415.117
	2.502.048	**4.689.739**

10 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla kısa vadeli peşin ödenmiş giderler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Verilen avanslar	2.167.095	4.694.803
Gelecek aylara ait giderler	415.992	431.620
İş avansları	--	16.812
Diğer	45.000	45.515
	2.628.087	**5.188.750**

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla kısa vadeli peşin ödenmiş giderler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Verilen avanslar	15.309.161	3.585.611
Diğer	272.804	545.607
	15.581.965	**4.131.218**

Ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla kısa vadeli peşin ödenmiş giderler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Alınan avanslar	15.359.485	4.721.965
	15.359.485	**4.721.965**

11 STOKLAR

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla stoklar aşağıdaki gibidir

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Hammadde stokları	61.627.658	24.194.403
Yardımcı malzeme ve yedek parça	48.769.724	25.163.965
Yarı mamul stokları	20.093.690	1.679.559
Mamul stokları	6.495.666	1.692.119
	136.986.738	**52.730.046**

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar ve stoklar üzerindeki toplam sigorta tutarı 2.439.855.981 TL'dir (31 Aralık 2020: 1.481.769.136 TL).

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un değer düşüklüğüne uğramış stoğu bulunmamaktadır (31 Aralık 2020: Yoktur).

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla hammadde stokları çimento hammaddeleri ve yakıtlardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılda satışların maliyetine kaydedilen ilk madde ve malzeme gideri ile mamul ve yarı mamul stoklarındaki değişim tutarı 400.515.625 TL'dir (31 Aralık 2020: 237.625.073 TL).

12 ÖZKAYNAK YÖNTEMİNE GÖRE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, özkaynak yöntemiyle değerlenen yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
	Pay %	Taşınan Değer	Pay %	Taşınan Değer
Çözüm Atık	50	16.825.213	50	16.216.835
Sigma	50	14.942	50	39.476
Toplam		**16.840.155**		**16.256.311**

Sigma	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Toplam varlıklar	522.351	585.237
Toplam yükümlülükler	492.465	506.283
Toplam özkaynaklar	29.887	78.954
Grup'a düşen pay (%50)	14.944	39.477

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Toplam net satışlar	120.000	7.338
Dönem zararı	(49.068)	(90.617)
Grup'a düşen pay (%50)	(24.534)	(45.309)

Şirket, 30 Aralık 2019 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Çözüm Atık'ın %50'lik kısmını, ana ortağın diğer bağlı ortaklığı olan Baştaş Başkent Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'den 14.000.000 TL karşılığında satın almıştır.

Çözüm	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Toplam varlıklar	36.043.144	35.062.087
Toplam yükümlülükler	24.753.043	25.037.738
Toplam özkaynaklar	11.290.100	10.024.349
Grup'a düşen pay (%50)	16.825.213	16.216.835

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Toplam net satışlar	30.529.850	22.130.977
Dönem karı	1.216.756	4.433.669
Grup'a düşen pay (%50)	608.378	2.216.835

13 MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılda maddi duran varlıkların hareketleri aşağıdaki gibidir:

Maliyet	**1 Ocak 2021**	**Girişler**	**Transfer (**)**	**Çıkışlar**	**31 Aralık 2021**
Arazi ve arsalar	44.350.446	43.342	209.248	(4.424)	44.598.612
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	16.347.410	--	1.359.405	--	17.706.815
Binalar	36.474.816	--	17.244.654	--	53.719.470
Makine, tesis ve cihazlar	388.751.384	2.458.955	22.370.487	--	413.580.826
Taşıtlar	21.147.078	946.822	4.623.831	(1.115.094)	25.602.637
Döşeme ve demirbaşlar	12.912.079	176.234	445.760	--	13.534.073
Yapılmakta olan yatırımlar (*)	15.568.008	45.455.692	(41.629.554)	--	19.394.146
	535.551.221	**49.081.042**	**4.623.831**	**(1.119.518)**	**588.136.579**

Birikmiş Amortismanlar	**1 Ocak 2021**	**Cari yıl amortismanı**	**Transfer (**)**	**Çıkışlar**	**31 Aralık 2021**
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(10.410.328)	(692.158)	--	--	(11.102.486)
Binalar	(16.958.110)	(911.655)	--	--	(17.869.765)
Makine, tesis ve cihazlar	(294.405.642)	(11.757.451)	--	--	(306.163.093)
Taşıtlar	(19.653.815)	(892.560)	(2.431.354)	1.093.665	(21.884.064)
Döşeme ve demirbaşlar	(9.217.762)	(1.033.103)	--	--	(10.250.865)
	(350.645.657)	**(15.286.927)**	**(2.431.354)**	**1.093.665**	**(367.270.273)**
Net defter değeri	**184.905.564**				**220.866.306**

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar ve stoklar üzerindeki toplam sigorta tutarı 2.439.855.981 TL'dir (31 Aralık 2020: 1.481.769.136 TL).

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde ipotek yoktur (31 Aralık 2020: Yoktur).

(*) Grup'un yapılmakta olan yatırımları çevre duyarlılığını artırıcı, modernizasyona yönelik, üretim sisteminde kapasite ve verimlilik artırıcı yatırımlardan oluşmaktadır.

(**) Grup, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 4.623.831 TL maliyet, 2.431.354 TL birikmiş amortismanı olan, finansal kiralama ile elde ettiği taşıtlarını, kira süresinin bitmesi ile kullanım hakkı varlıklarından sabit kıymetlere transfer etmiştir.

31 Aralık tarihi itibarıyla maddi duran varlık amortismanlarının 14.025.927 TL'si satışların maliyetinde (31 Aralık 2020: 15.301.725TL) 1.261.001 TL'si genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2020: 1.427.602 TL).

13 MADDİ DURAN VARLIKLAR (*Devamı*)

31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yılda maddi duran varlıkların hareketleri aşağıdaki gibidir:

Maliyet	**1 Ocak 2020**	**Girişler**	**Transfer**	**Çıkışlar**	**31 Aralık 2020**
Arazi ve arsalar	45.555.114	--	--	(1.204.668)	44.350.446
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	13.483.976	1.000.000	1.863.434	--	16.347.410
Binalar	35.550.928	50.000	924.379	(50.491)	36.474.816
Makine, tesis ve cihazlar	378.726.741	1.616.365	8.408.278	--	388.751.384
Taşıtlar	23.965.033	60.000	1.493.632	(4.371.587)	21.147.078
Döşeme ve demirbaşlar	11.781.348	261.962	868.769	--	12.912.079
Yapılmakta olan yatırımlar (*)	10.768.242	18.358.258	(13.558.492)	--	15.568.008
	519.831.382	**21.346.585**	**--**	**(5.626.746)**	**535.551.221**

Birikmiş Amortismanlar	**1 Ocak 2020**	**Cari yıl amortismanı**	**Transfer**	**Çıkışlar**	**31 Aralık 2020**
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(9.891.123)	(519.205)	--	--	(10.410.328)
Binalar	(16.098.464)	(877.457)	--	17.810	(16.958.111)
Makine, tesis ve cihazlar	(280.550.865)	(13.854.776)	--	--	(294.405.641)
Taşıtlar	(23.315.144)	(584.663)	--	4.245.992	(19.653.815)
Döşeme ve demirbaşlar	(8.324.536)	(893.226)	--	--	(9.217.762)
	(338.180.132)	**(16.729.327)**	**--**	**4.263.802**	**(350.645.657)**
Net defter değeri	**181.651.250**				**184.905.564**

14 KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılda kullanım hakkı varlıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

Maliyet	**1 Ocak 2021**	**Girişler**	**Çıkışlar**	**Transfer**	**31 Aralık 2021**
Yeraltı ve yer üstü düzenleri	255.692	346.133	--	--	601.825
Beton santral ve ekipmanları	3.550.276	--	--	--	3.550.276
Taşıtlar	22.070.674	8.196.515	(520.866)	(4.623.831)	25.122.492
	25.876.642	**8.542.648**	**(520.866)**	**(4.623.831)**	**29.274.593**

Birikmiş Amortisman Payları	**1 Ocak 2021**	**Cari dönem amortismanı**	**Çıkışlar**	**Transfer**	**31 Aralık 2021**
Yeraltı ve yer üstü düzenleri	(209.489)	(336.085)	--	--	(545.574)
Beton santral ve ekipmanları	(1.635.448)	(449.442)	--	--	(2.084.890)
Taşıtlar	(9.046.761)	(7.483.853)	504.984	2.431.354	(13.594.276)
	(10.891.698)	**(8.269.380)**	**504.984**	**2.431.354**	**(16.224.740)**
Net defter değeri	**14.984.944**				**13.049.853**

31 Aralık 2021 itibarıyla, amortisman giderlerinin 5.822.976 TL'si (31 Aralık 2020: 2.873.100 TL) satışların maliyetinde, 2.000.678 TL'si genel yönetim giderlerinde, 445.725 TL'si pazarlama satış giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yılda kullanım hakkı varlıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

Maliyet	**1 Ocak 2020**	**Girişler**	**Çıkışlar**	**31 Aralık 2020**
Yeraltı ve yer üstü düzenleri	180.999	74.693	--	255.692
Beton santral ve ekipmanları	3.550.276	--	--	3.550.276
Taşıtlar	16.030.936	7.396.605	(1.356.867)	22.070.674
	19.762.211	**7.471.298**	**(1.356.867)**	**25.876.642**

Birikmiş Amortisman Payları	**1 Ocak 2020**	**Cari dönem amortismanı**	**Çıkışlar**	**31 Aralık 2020**
Yeraltı ve yer üstü düzenleri	(109.537)	(99.952)	--	(209.489)
Beton santral ve ekipmanları	(1.186.006)	(449.442)	--	(1.635.448)
Taşıtlar	(6.397.154)	(4.000.159)	1.350.552	(9.046.761)
	(7.692.697)	**(4.549.553)**	**1.350.552**	**(10.891.698)**
Net defter değeri	**12.069.514**			**14.984.944**

31 Aralık 2020 itibarıyla, amortisman giderlerinin 2.873.100 TL'si satışların maliyetinde, 445.726 TL'si satış, pazarlama ve dağıtım giderlerinde 1.230.727 TL'si ise genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

15 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yılda maddi olmayan duran varlıkların hareketleri aşağıdaki gibidir:

Maliyet	**1 Ocak 2021**	**Girişler**	**Çıkışlar**	**31 Aralık 2021**
Haklar	3.568.564	--	(63.358)	3.505.206
Özel maliyetler	1.329	--	--	1.329
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	4.779.023	503.594		5.282.617
	8.348.917	**503.594**	**(63.358)**	**8.789.152**

Birikmiş İtfa Payları	**1 Ocak 2021**	**Cari dönem itfa payı**	**Çıkışlar**	**31 Aralık 2021**
Haklar	(2.680.240)	(76.109)	63.358	(2.692.991)
Özel maliyetler	(1.329)	--	--	(1.329)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	(3.827.819)	(664.343)	--	(4.492.161)
	(6.509.388)	**(740.452)**	**63.358**	**(7.186.482)**
Net defter değeri	**1.839.528**			**1.602.670**

31 Aralık 2021 itibarıyla, amortisman giderlerinin 740.452 TL'si (31 Aralık 2020: 565.470 TL) genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yılda maddi olmayan duran varlıkların hareketleri aşağıdaki gibidir:

Maliyet	**1 Ocak 2020**	**Girişler**	**31 Aralık 2020**
Haklar	3.568.564	--	3.568.564
Özel maliyetler	1.329	--	1.329
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	4.448.660	330.363	4.779.023
	8.018.553	**330.363**	**8.348.916**

Birikmiş İtfa Payları	**1 Ocak 2020**	**Cari dönem itfa payı**	**31 Aralık 2020**
Haklar	(2.594.388)	(85.852)	(2.680.240)
Özel maliyetler	(1.329)	-	(1.329)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	(3.348.201)	(479.618)	(3.827.819)
	(5.943.918)	**(565.470)**	**(6.509.388)**
Net defter değeri	**2.074.635**		**1.839.528**

Grup'un 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla işletme içerisinde oluşturulmuş maddi olmayan duran varlığı bulunmamaktadır (31 Aralık 2020: Yoktur).

16 KISA VADELİ KARŞILIKLAR

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (Not 17)	4.891.925	4.173.139
Diğer kısa vadeli karşılıklar	4.812.887	4.412.068
	9.704.812	**8.585.207**

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli borç karşılıkları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Taşocağı devlet hakkı	3.152.887	2.800.068
Dava karşılıkları (*)	1.660.000	1.612.000
	4.812.887	**4.412.068**

(*) Grup, 31 Aralık 2021 itibarıyla aleyhine açılan muhtelif iş davaları için toplam 1.660.000 TL tutarında karşılık ayırmıştır (31 Aralık 2020: 1.612.000 TL).

2021	**Dava karşılıkları**	**Devlet hakkı karşılığı**	**Toplam**
1 Ocak	1.612.000	2.800.068	**4.412.068**
İlaveler	770.000	3.152.887	**3.922.887**
İptaller (Not 24.1)	(722.000)	--	**(722.000)**
Ödemeler	--	(2.800.068)	**(2.800.068)**
31 Aralık	**1.660.000**	**3.152.887**	**4.812.887**

2020	**Dava karşılıkları**	**Devlet hakkı karşılığı**	**Toplam**
1 Ocak	3.564.000	1.122.912	**4.686.912**
İlaveler	55.000	2.800.068	**2.855.068**
İptaller (Not 24.1)	(2.007.000)	--	**(2.007.000)**
Ödemeler	--	(1.122.912)	**(1.122.912)**
31 Aralık	**1.612.000**	**2.800.068**	**4.412.068**

17 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN BORÇLAR VE KARŞILIKLAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Ödenecek SSK primleri	1.337.403	1.021.141
Personele borçlar	970.777	1.130.417
	2.308.180	**2.151.558**

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli karşılıklar

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kullanılmamış izin karşılığı	3.686.925	3.298.539
Yönetici prim karşılığı	1.205.000	874.600
	4.891.925	**4.173.139**

a. Kullanılmamış izin karşılığı

Kullanılmamış izin karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	**3.298.539**	**2.297.204**
İlaveler	388.386	1.001.335
31 Aralık	**3.686.925**	**3.298.539**

b. Yönetici prim karşılığı

Yönetici prim karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	**874.600**	**630.447**
İlaveler	1.205.000	874.600
Dönem içinde ödenen	(874.600)	(630.447)
31 Aralık	**1.205.000**	**874.600**

17 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN BORÇLAR VE KARŞILIKLAR *(Devamı)*

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında uzun vadeli karşılıklar

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kıdem tazminatı karşılığı	12.532.327	10.527.258
Kıdem teşvik karşılığı	1.889.943	1.539.567
	14.422.270	**12.066.825**

a. Kıdem teşvik karşılığı

Kıdem teşvik karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	**1.539.567**	**1.137.688**
İlaveler	350.376	401.879
31 Aralık	**1.889.943**	**1.539.567**

b Kıdem tazminatı karşılığı

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Kanununun 6 Mart 1981 tarih ve 2422 sayı 25 Ağustos 1999 tarih ve 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'ıncı maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı tutarı aylık 8.284,51 TL (31 Aralık 2020: 7.117,17 TL) tavana tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı Grup'un çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar") şirketlerin yükümlülüklerinin tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerleme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı gelecek uzun vadeli enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen uzun vadeli reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, konsolide finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, uzun vadeli yıllık %15 enflasyon ve %20 faiz oranı varsayımlarına göre yaklaşık %4,40 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2020: %4,81).

Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 31 Aralık 2021 tarihinde geçerli olan 8.284,51 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır.

17 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN BORÇLAR VE KARŞILIKLAR *(Devamı)*

b Kıdem tazminatı karşılığı *(devamı)*

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla yükümlülüğü hesaplamak için kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
İskonto oranı	%4,81	%4,81
Kıdem tazminatı almadan işten ayrılma oranı	%1,71	%1,71

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
Açılış bakiyesi	**10.527.258**	8.798.681
Faiz maliyeti	1.470.239	1.284.623
Hizmet maliyeti	910.647	866.523
Dönem içinde ödenen	(943.601)	(813.747)
Aktüeryal kayıp	567.784	391.178
Dönem sonu bakiyesi	**12.532.327**	**10.527.258**

18 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

18.1 Diğer dönen varlıklar

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
KDV alacakları	12.022.673	1.767.911
	12.022.673	**1.767.911**

19 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Kurumlar vergisi

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir.

Türkiye'de kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi abul edilmeyen giderlerin ilave edilerek, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilerek bulunacak yasal vergi matrahına uygulanan kurumlar vergisi oranı 1 Ocak 2021 tarihinden sonra % 20 olarak uygulanmaktaydı. Ancak, 22 Nisan 2021 tarihli ve 31462 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7316 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 11 inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen Geçici 13 üncü madde ile kurumlar vergisi oranı 2021 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için %25, 2022 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için %23 olarak uygulanacak şekilde düzenlenmiştir. Bu değişiklik 1 Temmuz 2021 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak üzere 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren başlayan dönemlere ait kurum kazançlarının vergilendirilmesinde geçerli olmuştur. Vergi oranı değişikliğinin 22 Nisan 2021 itibariyle yürürlüğe girmesi nedeniyle, 31 Aralık 2021 tarihli konsolide finansal tablolarda dönem vergisi hesaplamalarında vergi oranı %25 olarak kullanılmıştır.

Söz konusu değişiklik kapsamında, 31 Aralık 2021 tarihli konsolide finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, geçici farkların 2022 ve sonraki dönemlerde vergi etkisi oluşturacak kısımları için sırasıyla %23 ve %20 oranları ile hesaplanmıştır.

19 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ *(Devamı)*

Kurumlar vergisi (*Devamı*)

Türkiye'de vergi mevzuatı, Şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştirakten elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları gayrimenkullerinin (taşınmazlarının) kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı , 31 Aralık 2017 itibarıyla kurumlar vergisinden istisnadır. Bununla birlikte, 7061 sayılı kanunla yapılan değişiklikle bu oran taşınmazlar açısından %75'ten %50'ye indirilmiş ve 2018 yılından itibaren hazırlanacak vergi beyannamelerinde bu oran %50 olarak kullanılmaktadır.

İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi idaresi ile mutabakat sağlama gibi bir uygulama yoktur. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dört ay içerisinde verilir. Vergi incelemesine yetkili makamlar, hesap dönemini takip eden beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

Gelir vergisi stopajı

Temettü dağıtımları üzerinde stopaj yükümlülüğü olup, bu stopaj yükümlülüğü temettü ödemesinin yapıldığı dönemde tahakkuk edilir. Türkiye'de bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara yapılanlar dışındaki temettü ödemeleri 22 Aralık 2021 tarihine kadar %15 oranında stopaja tabii idi. Ancak, 22 Aralık 2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4936 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca 193 numaralı Gelir Vergisi Kanunu ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun kar payı dağıtımına ilişkin hükümlerinde düzenleme yapılmış olup, %15 olan stopaj oranı %10'a indirilmiştir.

Dar mükellef kurumlara ve gerçek kişilere yapılan kar dağıtımlarına ilişkin stopaj oranlarının uygulamasında, ilgili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında yer alan stopaj oranları da göz önünde bulundurulur. Geçmiş yıllar karlarının sermayeye eklenmesi, kar dağıtımı sayılmamaktadır, dolayısıyla stopaj vergisine tabi değildir.

19 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ *(Devamı)*

Transfer fiyatlandırması düzenlemeleri
Türkiye'de, transfer fiyatlandırması düzenlemeleri Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" başlıklı 13 üncü maddesinde belirtilmiştir. Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hakkındaki 18 Kasım 2007 tarihli tebliğ uygulama ile ilgili detayları düzenlemektedir.

Vergi mükellefi, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır. Bu gibi transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı kurumlar vergisi için kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınır.

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla ödenecek gelir vergisi aşağıda özetlenmiştir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Önceki dönemden devir	867.554	(195.207)
Cari dönem kurumlar vergisi	10.407.358	5.485.025
Ödenen kurumlar vergisi	(7.234.240)	(4.422.264)
Ödenecek kurumlar vergisi (varlığı)/ yükümlülüğü, net	**4.040.672**	**867.554**

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla vergi (giderlerinin)/gelirlerinin ana bileşenleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Cari dönem kurumlar vergisi geliri/ (gideri)	(10.682.864)	(5.510.099)
GVK Mükerrer 121.Madde Kurumlar Vergisi İndirimi	275.506	25.074
Ertelenmiş vergi geliri	1.921.143	1.326.642
Vergi geliri/ (gideri)	**(8.486.215)**	**(4.158.383)**

Aşağıda dökümü verilen mutabakat, 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla toplam vergi provizyonu ile yasal vergi oranının vergi öncesi kar rakamına uygulanmasıyla hesaplanan miktar arasındaki farkları göstermektedir:

	%	2021	%	2020
Dönem karı		**21.307.151**		**18.270.525**
Vergi (geliri)/ gideri		8.486.215		4.158.383
Vergi öncesi kar		**29.793.366**		**22.428.908**
Yasal vergi oranı ile hesaplanan vergi gideri	(25)	(7.448.342)	(22)	(4.934.360)
%20-%25 düzeltme	(6)	(1.806.583)	--	87.528
Konsolidasyon düzeltmelerinin etkisi	--	145.961	2	434.305
Diğer	(2)	622.749	1	254.144
Vergi geliri/ (gideri)	**(28)**	**(8.486.215)**	**(19)**	**(4.158.383)**

19 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ *(Devamı)*

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	Ertelenmiş Vergi Varlığı		Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	
	31 Aralık 2021	**31 Aralık 2020**	**31 Aralık 2021**	**31 Aralık 2020**
Maddi ve maddi olmayan varlıklar düzeltmesi	--	--	(2.803.586)	(3.978.278)
Türev finansal yatırımlar makul değer düzeltmesi	--	210.356	(3.707.306)	--
Borçlardaki reeskont etkisi	--	--	--	--
Alacaklardaki reeskont etkisi	--	--	--	--
Kıdem tazminatı karşılığı	2.506.465	2.105.452	--	--
Şüpheli ticari alacak karşılığı	214.455	54.364	--	--
Kıdemli işçiliği teşvik primi karşılığı	377.988	307.913	--	--
Dava ve diğer gider karşılığı	962.578	882.414	--	--
İzin karşılığı	737.385	659.708	--	--
Stoklar	408.938	28.110	--	--
Devreden mali zararlar	152.996	252.480		
Diğer	102.020	102.021	--	--
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)	5.462.825	4.602.818	(6.510.892)	(3.978.278)
Netleştirilen tutar	(3.082.053)	(3.978.278)	3.082.053	3.978.278
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)	**2.380.771**	**624.540**	**(3.428.839)**	**--**

Ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülüklerinin) yıllar içerisindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	**Cari dönem ertelenmiş vergi gideri**	**Diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilen kısım**	**31 Aralık 2021**
Ticari ve diğer alacaklar	54.364	160.090	--	214.454
Maddi duran varlıklar	(3.978.277)	1.174.690	--	(2.803.587)
Davalar ve diğer karşılıklar	882.412	80.166	--	962.578
Türev işlemler	210.356	(210.356)	(3.707.306)	(3.707.306)
Stoklar	28.110	380.828	--	408.938
Leasing IFRS 16	102.021	--	--	102.021
Devreden mali zararlar	252.480	(99.484)	--	152.996
Çalışanlara sağlanan faydalar	3.073.074	435.208	113.556	3.621.838
Vergi varlıkları/(yükümlülükleri)	**624.540**	**1.921.142**	**(3.593.750)**	**(1.048.068)**

19 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ *(Devamı)*

	31 Aralık 2019	Cari dönem ertelenmiş vergi gideri	Diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilen kısım	31 Aralık 2020
Ticari ve diğer alacaklar	145.958	(91.594)	--	54.364
Maddi duran varlıklar	(4.816.338)	838.061	--	(3.978.277)
Davalar ve diğer karşılıklar	1.135.699	(253.287)	--	882.412
Türev işlemler	(13.420)	223.776	--	210.356
Stoklar	71.280	(43.170)	--	28.110
Leasing IFRS 16	--	102.021	--	102.021
Devreden mali zararlar	299.020	(46.540)	--	252.480
Çalışanlara sağlanan faydalar	2.492.658	502.180	78.236	3.073.074
Ticari ve diğer borçlar	(95.195)	95.195	--	--
Vergi varlıkları/(yükümlülükleri)	**(780.338)**	**1.326.642**	**78.236**	**624.540**

Ertelenmiş vergi gelir/(giderinin) yıllar içerisindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	624.539	(780.339)
Gelir tablosuna kaydedilen ertelenmiş vergi geliri	1.921.142	1.326.642
Diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilen kısım	(3.593.749)	78.236
Ertenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)	**(1.048.068)**	**624.539**

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla, Grup'un konsolide finansal tablolarına yansıtılan ve üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplanan mahsup edilebilecek mali zararların en son kullanım yılına göre dağılımı aaşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
2025	631.200	1.262.399
2026	133.780	--
	764.980	**1.262.399**

20 ÖZKAYNAKLAR

Şirket'in, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, her biri 0,01 TL nominal değerde 487.344.000 adet hissesi bulunmaktadır (31 Aralık 2020: 487.344.000 adet). Sermaye düzeltme farkları, sermayenin, 31 Aralık 2005 tarihi itibarıyla enflasyonun etkilerine göre düzeltilmesinden kaynaklanan farklardır. Şirket'in hisselerinin %15,90'ı Borsa İstanbul'da ("BİST") halka açık hisse senedi olarak işlem görmektedir.

Şirket'in pay defterine 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla işlenmemiş sermaye hareketlerinden konsolide olmayan tarihi değerlere göre pay oranları aşağıdaki gibi oluşmaktadır:

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
	Tutar	Sahiplik %	Tutar	Sahiplik %
Parficim S.A.	3.990.220	81,88	3.990.220	81,88
Halka açık kısım	774.847	15,90	773.678	15,87
Diğer (*)	108.373	2,22	109.542	2,25
Ödenmiş sermaye	**4.873.440**	**100,00**	**4.873.440**	**100,00**
Sermaye düzeltme farkları	61.484.151		61.484.151	
Toplam sermaye	**66.357.591**		**66.357.591**	

(*) Sermayenin %5'inden daha azına sahip ortakların toplamını göstermektedir.

20 ÖZKAYNAKLAR (*Devamı*)

31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihleri itibarıyla Parficim S.A.'nın kayıtlı hisse oranı %66,14'tür ve geri kalan %15,74 oranındaki hisseyi halka arz edilmiş bulunan hisselerden BIST yolu ile almıştır. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Şirket'in BIST'deki fiili dolaşımdaki pay adedi 77.484.700 olup fiili dolaşımdaki pay oranı %15,90 (31 Aralık 2020: fiili dolaşımdaki pay adedi 77.367.800 olup fiili dolaşımdaki pay oranı %15,87).

Temettü

SPK'nın, 27 Ocak 2010 tarih ve 02/51 sayılı kararı gereğince 2010 yılı faaliyetlerinden elde edilen karların dağıtım esasları ile ilgili olarak; payları borsada işlem gören anonim ortaklıklar için herhangi bir asgari kar dağıtım zorunluluğu getirilmemesine, bu kapsamda kar dağıtımının Kurul'un Seri IV, No:27 sayılı "Sermaye Piyasası Kanununa Tabi Olan Halka Açık Anonim Ortaklıkların Temettü Avansı Dağıtımında Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliği'nde yer alan esaslar doğrultusunda, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunan hükümler ve şirketler tarafından kamuya açıklanmış olan kar dağıtım politikaları çerçevesinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

Konya Çimento Sanayii A.Ş'nin 25 Mart 2021 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurulu'nda ve bağlı ortaklığı olan Konya Hazır Beton Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin Olağan Genel Kurulu'nda alınan kararlar uyarınca 2020 yılındaki faaliyetleri neticesinde oluşan dağıtılabilir karından kar dağıtılmamasına ve dağıtılmayan karın olağanüstü yedek akçelere eklenmesine karar verilmiştir.

Konya Çimento Sanayii A.Ş'nin bağlı ortaklığı olan ve %99 sahiplik oranı olan Konya Çimento Ticaret Limited Şirketi'nin 25 Mart 2021 tarihinde yapılan Ortaklar Olağan Genel Kurulu'nda alınan kararlar uyarınca brüt 565.999,65 TL nakit kar payının ortaklara 24 Mayıs 2021 tarihinden itibaren temettü olarak dağıtılmasına karar verilmiştir. Grup'un payına düşen 560.339,65 TL temettü geliri, konsolidasyon işlemlerinde elimine olmuştur.

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedek akçeler, birinci ve ikinci tertip yasal yedek akçelerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedek akçeler, Şirket sermayesinin yüzde 20'sine ulaşıncaya kadar yasal dönem karının yüzde 5'i oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedek akçeler, SPK düzenlemelerine göre kar dağıtımı yapıldığı durumlarda Şirket sermayesinin yüzde 5'ini aşan tüm nakit kar payı dağıtımlarının 1/10'u oranında, yasal kayıtlara göre kar dağıtımı yapıldığı durumlarda ise Şirket sermayesinin yüzde 5'ini aşan tüm nakit kar payı dağıtımlarının 1/11'i oranında ayrılmaktadır.

Birinci ve ikinci yasal yedek akçeler, toplam sermayenin yüzde 50'sini aşmadığı sürece dağıtılamazlar; ancak ihtiyari yedek akçelerin tükenmesi halinde zararların karşılanmasında kullanılabilirler. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, Şirket'in yasal yedekler toplamı 42.786.127 TL'dir (31 Aralık 2020: 42.786.127 TL). 25 Şubat 2009 tarih 7/242 sayılı SPK kararı uyarınca; SPK'nın düzenlemelerine göre bulunan net dağıtılabilir kar üzerinden, SPK'nın asgari kar dağıtım zorunluluğuna ilişkin düzenlemeleri uyarınca hesaplanan tutarın tamamının yasal kayıtlarda yer alan net dağıtılabilir kardan karşılanabilmesi durumunda, bu tutarın tamamının, karşılanamaması durumunda ise yasal kayıtlarda yer alan net dağıtılabilir karın tamamının dağıtılması, SPK'nın düzenlemelerine göre, hazırlanan finansal tablolarda veya yasal kayıtların herhangi birinde, dönem zararı olması halinde kar dağıtımı yapılmaması esastır. Grup, faaliyetlerinden elde ettiği karların dağıtım esaslarını SPK mevzuatına uygun olarak belirlemektedir.

Geçmiş Yıllar Karları

Grup'un Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre düzenlediği finansal durum tablosunda göstermiş olduğu geçmiş yıllar karı 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 257.342.322 TL'dir (31 Aralık 2020: 239.100.338 TL).

21 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Grup, esas olarak çimento ve beton ürünlerinin satışından hasılat elde etmektedir.

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait satışlar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Yurtiçi satışlar	632.999.871	387.846.919
Satış iskontoları	(14.249.718)	(7.603.913)
	618.750.153	**380.243.006**

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait satışların maliyeti aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Satılan mamullerin maliyeti	529.755.513	326.941.043
Satılan ticari mallar maliyeti	22.048.566	9.410.824
Diğer satışların maliyeti	1.321.801	1.569.302
	553.125.880	**337.921.169**

Edim yükümlülükleri ve hasılatın muhasebeleştirilmesine ilişkin politikalar

Hasılat müşteri ile sözleşmede belirtilen tutara dayalı olarak ölçülür. TFRS 15'e göre, bir müşteri malların kontrolünü elde ettiğinde hasılat olarak muhasebeleştirilir.

Aşağıdaki tabloda, önemli ödeme koşulları ve ilgili hasılat muhasebeleştirme politikaları da dahil olmak üzere, müşterilerle yapılan sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve zamanlaması hakkında bilgiler verilmektedir.

Ürün / Hizmet türü	Niteliği, edim yükümlülüklerinin yerine getirilme zamanı, önemli ödeme şartları[a]	TFRS 15'e göre hasılatın muhasebeleştirilmesi
çimento ve beton ürünleri	Müşteriler, mallar teslim edildiğinde ve tesislerinde kabul edildiğinde çimento ve beton ürünlerinin kontrolünü elde eder. Faturalar kesilir ve bir anda hasılat kaydedilir. Faturalar genellikle 75-90 gün içinde ödenir.	Gelir, mallar teslim edildiğinde veya müşteriler tarafından tesislerinde kabul edildiğinde muhasebeleştirilir. Çimento ve beton ürünlerinde iade etme hakkı bulunmamaktadır. Grup her raporlama tarihinde beklenen getiri tahminini gözden geçirmekte ve varlık ve yükümlülük tutarlarını buna göre güncellemektedir.

22 ESAS FAALİYET GİDERLERİ

22.1 Genel Yönetim Giderleri

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	19.001.052	12.591.460
Personel giderleri (Not 23)	13.008.878	9.933.847
Amortisman ve itfa payı giderleri (Not 23)	4.002.132	3.223.799
Malzeme giderleri	2.592.154	1.201.876
Yemek giderleri	1.034.368	735.694
Yardım ve bağışlar	937.469	614.042
Kira giderleri	774.848	1.861.090
Tazminat ceza giderleri	713.751	3.733.009
Hizmet işçilik giderleri	565.198	1.689.290
Sigorta giderleri	581.996	354.400
Seyahat ve konaklama giderleri	441.141	216.632
İlan reklam giderleri	252.372	179.742
İletişim giderleri	244.667	231.208
Analiz giderleri	127.084	381.306
Çeşitli giderler	2.431.320	3.421.923
	46.708.430	**40.369.318**

22 ESAS FAALİYET GİDERLERİ

22.2 Pazarlama, Satış ve Dağıtım giderleri

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait pazarlama, satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Personel giderleri (Not 23)	3.442.181	3.080.312
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	1.617.219	1.744.855
Alacak sigortası giderleri	947.378	753.079
Sponsorluk giderleri	--	583.333
Amortisman ve itfa payı giderleri (Not 23)	445.726	445.726
	6.452.504	**6.607.305**

23 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait niteliklerine göre giderlerin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
İlk madde malzeme, yarı mamul ve mamuldeki değişimler	414.061.585	238.554.818
Personel giderleri	61.513.770	44.807.547
Bakım onarım giderleri	29.137.981	9.730.442
Amortisman ve itfa giderleri	24.296.759	21.844.350
Kira giderleri	14.095.697	2.176.480
İmalat ve taşeronluk giderleri	12.807.508	7.533.452
Dışarıdan sağlanan hizmetler	9.909.865	26.410.854
Vergi	7.204.177	7.938.367
Danışmanlık giderleri	4.269.754	4.042.032
Diğer giderler	28.989.719	21.859.450
	606.286.815	**384.897.792**

Personel giderleri detayı aşağıdaki gibidir.

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Maaş ve ücretler	51.047.380	34.679.393
Sosyal haklar	9.255.040	9.082.622
Yönetim kurulu giderleri	1.211.350	1.045.532
	61.513.770	**44.807.547**

Amortisman ve itfa payı giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Satılan mamullerin maliyeti	19.848.901	18.174.825
Genel yönetim giderleri (Not 22.1)	4.002.132	3.223.799
Pazarlama satış giderleri (Not 22.2)	445.726	445.726
	24.296.759	**21.844.350**
Maddi duran varlık amortisman giderleri	15.286.927	16.729.327
Kullanım hakkı varlıkları amortisman giderleri	8.269.380	4.549.553
Maddi olmayan duran varlık itfa payı giderleri	740.452	565.470
	24.296.759	**21.844.350**

23 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER *(Devamı)*

Personel giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Üretim giderleri	45.062.711	31.793.388
Genel yönetim giderleri (Not 22.1)	13.008.878	9.933.847
Pazarlama. satış ve dağıtım giderleri (Not 22.2)	3.442.181	3.080.312
	61.513.770	**44.807.547**
Ücret giderleri	60.570.169	44.078.323
Personele sağlanan bordro dışı diğer faydalar	943.601	729.224
	61.513.770	**44.807.547**

24 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER

24.1 Esas faaliyetlerden diğer gelirler

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait diğer faaliyet gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Ticari alacak ve borçlar üzerindeki kur farkı geliri	3.594.290	--
Sigorta hasar bedeli	2.469.114	1.699.726
Devlet hakkı /rödevans geliri	1.741.376	822.413
Kira gelirleri (*)	1.451.346	662.736
Konusu kalmayan dava karşılık gelirleri (Not 16)	722.000	2.007.000
Şüpheli alacak tahsilatları	5.366	816.184
Reeskont iptalleri	--	1.391.995
Diğer	1.313.930	38.278
	11.297.422	**7.438.332**

(*) 31 Aralık 2021 itibarıyla kira gelirleri. iş makinası. pompa ve mikser kira gelirlerinden oluşmaktadır.

24.2 Esas faaliyetlerden diğer giderler

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait diğer faaliyet giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Devlet hakkı karşılık gideri	833.688	726.983
Dava karşılık giderleri (Not 16)	770.000	55.000
Covid-19'a ilişkin giderler	521.060	879.422
Kıdem tazminatı ve kıdemli işçiliği teşvik karşılık giderleri	317.421	454.655
Önceki dönem gider ve zararları	9.980	202.600
Ticari alacak ve borçlar üzerindeki kur farkı gideri	--	1.594.658
Diğer	570.084	148.706
	3.022.233	**4.062.024**

25 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Hurda satış karı	2.650.707	532.319
Maddi duran varlık satış karı (*)	1.403.201	15.709.967
	4.053.908	**16.242.286**

(*) Grubun üretim faaliyetini etkilemeyecek, fabrika sahası dışında kalan muhtelif arsaların satışından, bina ve taşıt aracı satışlarından kaynaklanan gelirlerdir.

26 FİNANSMAN GELİRLERİ

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait finansal gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Kur farkı gelirleri	33.860.427	19.763.532
Faiz gelirleri	2.631.016	3.743.364
	36.491.443	**23.506.896**

27 FİNANSMAN GİDERLERİ

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ait finansal giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Kur farkı giderleri	22.076.027	13.629.363
Kısa vadeli borçlanma giderleri	7.625.308	2.298.888
Kıdem tazminatı faiz maliyeti	1.470.239	1.284.623
Komisyon giderleri		
Türev araçların gerçeğe uygun değer değişimleri	--	1.112.779
	31.171.574	**18.325.653**

28 HİSSE BAŞINA KAZANÇ

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait isse başına kazanç tutarları. 21.273.378 TL ve 18.241.984 TL tutarındaki ana şirket hissedarlarına ait dönem karlarının ilgili dönemler içindeki ağırlıklı ortalama pay adetlerine bölünmesiyle hesaplanmıştır. Ana şirketin hissedarlarına ait hisse başına kazanç hesaplaması aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Ana ortaklık paylarına ait net dönem karı (TL)	**21.273.378**	**18.241.984**
Adi hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi (1 TL nominal değerdeki hisseye isabet eden)	4.873.440	4.873.440
Adi ve sulandırılmış pay başına kar (TL)	**4,3652**	**3,7431**

	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2020
Ana ortaklık paylarına ait toplam kapsamlı gelir (TL)	**35.643.975**	**17.933.158**
Adi hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedi (1 TL nominal değerdeki hisseye isabet eden)	4.873.440	4.873.440
Adi ve sulandırılmış pay başına toplam kapsamlı gelir (TL)	**7,3139**	**3,6798**

29 FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal risk yönetimi

Şirket finansal araçların kullanımına bağlı olarak aşağıdaki risklere maruz kalabilmektedir:

- Kredi riski
- Likidite riski
- Piyasa riski
- Operasyonel risk

Bu dipnot Grup'un yukarıda belirtilen risklere maruz kalma durumu, Grup'un hedefleri, riski ölçmek ve yönetmek için olan politika ve süreçler ve Grup'un Şirket'in sermayeyi yönetimi ile ilgili bilgi sunmaktadır. Daha detaylı niceliksel ya da tutarsal açıklamalar Dipnot 30'da sunulmuştur.

Risk yönetim çerçevesi

Şirket'in Yönetim Kurulu, Grup'un risk yönetim çerçevesinin belirlenmesinden ve gözetiminden genel olarak sorumludur. Yönetim Kurulu, Grup'un risk yönetimi politikalarını geliştirmek ve izlemekle sorumlu bir Risk Yönetimi Komitesi kurmuştur. Komite, faaliyetlerini düzenli olarak Kurul'a raporlamaktadır.

Grup'un risk yönetim politikaları, karşılaşılacak riskleri saptamak ve analiz etmek, uygun risk limitlerini belirlemek ve kontrollerini kurmak ile riskleri ve risklerin limitlere bağlılığını gözlemlemek amacıyla belirlenmiştir. Risk yönetimi politikaları ve sistemleri Grup'un faaliyetlerindeki ve piyasa şartlarındaki değişiklikleri yansıtacak şekilde düzenli olarak gözden geçirilir. Grup eğitimler ve yönetim standart ve prosedürleri vasıtasıyla, tüm çalışanların rol ve sorumluluklarını anladığı disiplinli ve yapıcı bir kontrol ortamı geliştirmeyi hedeflemektedir.

Grup Denetim Komitesi, yönetimi, Grup'un risk yönetimi politika ve prosedürlerine uygunluğu açısından denetler ve Grup'un karşılaştığı risklere bağlı olarak risk yönetimi çerçevesinin yerine getirmesi esnasında destek vermektedir. İç denetim bölümü, risk yönetimi politika ve prosedürlerinin düzenli ve özel olarak değerlendirmelerini yapar ve sonuçları Denetim Komitesine raporlar.

Kredi riski

Kredi riski, bir müşterinin veya karşı tarafın finansal araçlarla ilgili sözleşmenin şartlarını yerine getirememesinden kaynaklanmakta olup temel olarak, Grup'un ticari alacakları ve borçlanma senetlerindeki yatırımlardan doğabilecek finansal zararlar kredi riskini oluşturmaktadır.

Finansal varlıkların defter değerleri maruz kalınan azami kredi riskini göstermektedir.

Ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları

Grup'un maruz kaldığı kredi riski temel olarak her bir müşterinin kendi bireysel özelliklerinden etkilenmektedir. Ancak yönetim, Grup'un Şirket'in müşteri bazındaki kredi riskini etkileyebilecek faktörleri, müşterilerin faaliyet gösterdiği sektör ve ülkelerin temerrüt risklerini de içerecek şekilde, değerlendirir.

Risk Yönetimi Komitesi, Grup'un standart ödeme ve teslimat şart ve koşulları teklif edilmeden önce, her yeni müşterinin kredi itibarının ayrı ayrı analiz edilmesini gerektiren bir kredi politikası oluşturmuştur. Grup'un değerlendirmesi, eğer mevcutsa dış derecelendirmeleri ve bazı durumlarda banka referanslarını içermektedir. Her müşteri için satış limitleri oluşturulmuş ve bu limitler üç ayda bir gözden geçirilmektedir.

29 FİNANSAL ARAÇLAR *(Devamı)*

Finansal risk yönetimi *(Devamı)*

Kredi riski *(Devamı)*

Ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları (Devamı)

Grup müşterilerin %85'inden fazlası Grup Şirket ile dört yıldan fazla süredir çalışmaktadır ve bu müşterilerden herhangi bir değer düşüklüğü ortaya çıkmamıştır. Müşterilerin kredi riskleri analiz edilirken müşteriler; özel veya tüzel kişi olması, toptan satış yapan, perakende satış yapan müşteri veya son kullanıcı olması, coğrafi yeri, sektörü, yaşlandırma profili, vadesi ve geçmiş dönemlerde finansal zorlukların varlığını içeren kredi özelliklerine göre sınıflandırılmıştır.

Grup, ticari ve diğer alacaklar ile ilgili maruz kalınabilecek tahmini zararı yansıtan bir değer düşüklüğü karşılığı belirlemektedir.

Nakit ve nakit benzerleri

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup 125.526.831 TL (2020: 77.160.900 TL) tutarında nakit ve nakit benzerleri taşımaktadır.

Teminatlar

Grup'un politikası sadece bağlı ortaklıklara finansal garanti verilmesidir.

Likidite riski

Likidite riski Grup'un ileri tarihlerdeki finansal yükümlülüklerini karşılayamaması riskidir. Grup'un Şirket'in likidite riski, mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin normal koşullarda ya da kriz durumlarında fonlanabilmesi için çeşitli finansal kuruluşlardan Grup'u zarara uğratmayacak ya da itibarını zedelemeyecek şekilde yeterli finansman olanakları temin edilerek yönetilmektedir.

Grup, ürün ve hizmetlerinin maliyetlendirilmesinde, nakit akışı gerekliliklerini izlemekte ve yatırımların nakit getirisini optimize etmekte yardımcı olan, faaliyet bazlı maliyetlendirme yöntemini kullanmaktadır.

Piyasa riski

Piyasa riski; döviz kurları, faiz oranları veya menkul kıymetler piyasalarında işlem gören araçların fiyatları gibi para piyasasındaki değişikliklerin Grup'un gelirinin veya sahip olduğu finansal varlıkların değerinin değişmesi riskidir. Piyasa riski yönetimi, piyasa riskine maruz kalmayı kabul edilebilir sınırlar dahilinde kontrol ederken, getiriyi optimize etmeyi amaçlamaktadır.

Grup, piyasa riskini yönetmek için türev araçlar alıp satmakta ve aynı zamanda finansal yükümlülük altına girmektedir. Bütün bu işlemler Risk Yönetimi Komitesi'nin belirlediği politikalar dahilinde gerçekleştirilir. Kar veya zararda meydana gelebilecek dalgalanmaları yönetmek için Grup, genellikle finansal riskten korunma muhasebesi uygulamaya yönelmektedir.

Dünya genelinde önemli faiz oranı kriterlerinin temel bir gözden geçirilmesi ve reformu gerçekleştirilmektedir. Mevcut kriter olan bankalararası teklif edilen oranların (IBOR'lar) alternatif oranlarla değiştirilmesine ilişkin zamanlama ve geçiş yöntemleri konusunda belirsizlik vardır.

Bu belirsizliklerin bir sonucu olarak, IBOR'larda beklenen değişikliklere bağlı olarak döviz kuru ve faiz oranı riskini değişkenleştiren belirli riskten korunma muhasebesi ilişkilerinin 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla riskten korunma muhasebesine hak kazanmaya devam edip etmediğinin belirlenmesinde önemli muhasebe muhakemesi yer almaktadır. Finansal piyasalarda referans olarak kullanılacak ve IBOR için beklenen bitiş tarihini aşan vadeleri olan araçların değerlemesinde kullanılmaktadır. Bu nedenle Grup, mevcut piyasa yapısının riskten korunma muhasebesinin 31 Aralık 2021 itibarıyla devam etmesini desteklediğine inanmaktadır.

29 FİNANSAL ARAÇLAR *(Devamı)*

Finansal risk yönetimi *(Devamı)*

Kur riski

Grup, Grup şirketlerinde geçerli para birimlerinden farklı olan bir para biriminden yaptığı satın almalar ve borçlar nedeniyle kur riskine maruz kalmaktadır. Bu işlemlerde kullanılan başlıca para birimleri ABD Doları ve Avro'dur.

Grup'un yabancı para cinsinden diğer parasal varlık ve yükümlülüklere ilişkin politikası, kısa vadeli dengesizliklerin çözümü için spot döviz kuru üzerinden alım veya satım yaparak net risk tutarını kabul edilebilir seviyelerde tutmaktır.

Faiz oranı riski

Grup'un faaliyetleri, Grup ve Bağlı Ortaklıkları'nın banka borçlanmalarının %66'sının, değişken faizli kredilerden oluşmasına bağlı olarak, faiz oranlarındaki dalgalanma riskine maruzdur.

Grup ayrıca değişken faizli kredileri, çeşitli değişken oran göstergelerinin tekrar fiyatlandırılması sonucu oluşan farklılıklar, için riske maruz kalmaktadır. Risk yönetiminin amacı piyasa faiz oranlarını Grup'un işletme politikaları ile uyumlu tutarak net faiz gelirlerini optimize etmektir.

Operasyonel risk

Operasyonel risk, Grup'un Şirket'in süreçleri, çalışanları, kullandığı teknoloji ve altyapısı ile ilgili geniş çeşitliliğe sahip sebeplerden ve kredi riski, piyasa riski ve likidite riski haricindeki yasal ve düzenleyici gereklilikler ve tüzel kişilikle ilgili genel kabul görmüş standartlar gibi dış faktörlerden kaynaklanan doğrudan veya dolaylı zarar riskidir. Operasyonel riskler Grup'un bütün faaliyetlerinden doğmaktadır. Grup'un amacı bir yandan finansal zararlardan ve Grup'un itibarına zarar vermekten kaçınarak diğer yandan girişimciliği ve yaratıcılığı kısıtlayan kontrollerden kaçınarak operasyonel riski yönetmektir.

Operasyonel riskten kaçınmadaki kontrollerin iyileştirilmesi ve uygulanması birincil olarak her bir işletmedeki üst düzey yöneticilerin sorumluluğundadır. Bu sorumluluk aşağıdaki alanlarda operasyonel risklerin yönetimi ile ilgili genel standartlarının iyileştirilmesi ile desteklenir:

- İşlemlerin bağımsız yetkilendirilmesi dahil uygun görev ve sorumluluk dağılımı ile ilgili gereklilikler
- İşlemlerin mutabakatı ve gözetimi ile ilgili gereklilikler
- Düzenleyici ve diğer yasal gereklilikler ile uyum
- Kontrollerin ve prosedürlerin dokümantasyonu
- Karşılaşılan operasyonel risklerin periyodik olarak değerlendirilmesi ve belirlenen risklerden kaçınma amaçlı kontrol ve prosedürlerin yeterliliği
- Operasyonel zararların raporlanması ve bunlarla ilgili iyileştirme faaliyetlerinin sunulması ile ilgili gereklilikler
- Acil durum planlarının oluşturulması
- Eğitim ve çalışanların işle ilgili gelişimi ile etik ve iş hayatı standartları
- Etkin olduğu yerde sigortayı da içeren risk azaltma çareleri

Grup standartları ile uyum İç Denetim ve Risk Yönetimi tarafından yürütülen periyodik denetim programı ile denetlenir. İç Denetim ve Risk Yönetimi'nin yaptığı gözden geçirme sonuçları ilgili operasyonel bölümün yönetimine bildirilir ve Denetim Komitesi ve üst düzey yönetimle de paylaşılır.

Sermaye yönetimi

Grup'un politikası, yatırımcı, kredi veren ve piyasa güveni açısından güç sermaye yapısı sağlamak ve işletmenin gelecekteki büyümesini desteklemek ve sermaye maliyetini düşürmek için en uygun sermaye yapısını sağlamaktır. Yönetim adi hisse senetlerine ödenecek temettü tutarına ilave olarak sermaye karlılığını izlemektedir.

30 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

30.1 Kredi Riski

Grup, faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatları, döviz kurları ve faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un toptan risk yönetim programı, finansal piyasaların öngörülmezliğine odaklanmakta olup, Grup'un konsolide finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Finansal varlıkların kayıtlı değerleri. maruz kalınan azami kredi riskini gösterir. Raporlama dönemi sonu itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski aşağıdaki gibidir:

	Alacaklar				
	Ticari Alacaklar		**Diğer Alacaklar(*)**		
31 Aralık 2021	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**Bankalardaki Mevduat(**)**
Raporlama dönemi sonu itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	**277.963**	**161.741.392**	--	**5.664.080**	**124.171.389**
-Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	(100.095.000)	--	--	--
A) Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	277.963	155.250.379	--	5.664.080	124.171.389
B) Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan. aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C) Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	6.491.013	--	--	--
-Teminat. vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	(12.442.746)	--	--	--
D) Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	7.030.412	--	--	--
-Değer düşüklüğü (-)	--	(7.030.412)	--	--	--
- Net değerin teminat. vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
E) Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

(*) Kısa ve uzun vadeli diğer alacakların toplamıdır.

(**) Nakit ve nakit benzerleri içerisinde yer alan bankalardaki vadeli ve vadesiz mevduat toplamından oluşmaktadır.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla azami kredi riskine maruz tutarın teminat tutarı 100.095.000 TL'dir.

30 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ *(Devamı)*

30.1 Kredi Riski *(Devamı)*

	Alacaklar				
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar(*)		
31 Aralık 2020	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**Bankalardaki Mevduat(**)**
Raporlama dönemi sonu itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	**50.753**	**126.724.385**	--	**5.610.396**	**75.013.455**
-Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	(67.385.000)	--	--	--
A) Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	50.753	119.997.950	--	5.610.396	75.013.455
B) Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan. aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C) Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	6.726.435	--	--	--
-Teminat. vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	(12.396.060)	--	--	--
D) Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	6.127.629	--	--	--
-Değer düşüklüğü (-)	--	(6.127.629)	--	--	--
- Net değerin teminat. vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
E) Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

(*) Kısa ve uzun vadeli diğer alacakların toplamıdır.

(**) Nakit ve nakit benzerleri içerisinde yer alan bankalardaki vadeli ve vadesiz mevduat toplamından oluşmaktadır.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla azami kredi riskine maruz tutarın teminat tutarı 67.385.000 TL'dir.

30 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ *(Devamı)*

30.2 Likidite Riski

Grup, nakit akışlarını düzenli olarak takip ederek finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak likidite riskini yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödenmesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal yükümlülüklerinin vadelerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2021	**Defter Değeri**	**Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)**	**3 aydan kısa (I)**	**3-12 ay arası (II)**	**1-5 yıl arası (III)**	**5 yıldan uzun (IV)**
Kiralama işlemlerinden borçlar (Not 5.2)	18.104.874	17.993.234	6.454.895	9.421.945	2.116.394	--
Türev araçlar (Not 6)	--	--	--	--	--	--
Ticari borçlar (Not 8)	111.185.781	111.185.781	111.185.781	--	--	--
Diğer borçlar (Not 9.2)	2.502.048	2.502.048	2.502.048	--	--	--
Toplam finansal yükümlükler	**131.792.703**	**131.681.063**	**120.142.724**	**9.421.945**	**2.116.394**	**--**

31 Aralık 2020	**Defter Değeri**	**Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)**	**3 aydan kısa (I)**	**3-12 ay arası (II)**	**1-5 yıl arası (III)**	**5 yıldan uzun (IV)**
Kiralama işlemlerinden borçlar (Not 5.2)	18.607.579	18.474.015	2.233.015	8.014.678	8.226.322	--
Türev araçlar (Not 6)	1.051.780	--	--	--	--	--
Ticari borçlar (Not 8)	71.611.849	71.611.849	71.611.849	--	--	--
Diğer borçlar (Not 9.2)	4.689.739	4.689.739	4.689.739	--	--	--
Toplam finansal yükümlükler	**95.960.947**	**94.775.603**	**78.534.603**	**8.014.678**	**8.226.322**	**--**

30 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ *(Devamı)*

30.3 Yabancı Para Riski

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un döviz cinsinden sahip olduğu varlık ve yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	TL Karşılığı	**ABD Doları**	**Avro**	**TL Karşılığı**	**ABD Doları**	**Avro**
1. Ticari alacaklar						
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa. banka hesapları dahil)	82.461.440	5.675.040	600.287	52.261.635	6.541.748	470.913
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	1.285.896	--	125.842	771.959	67.000	31.100
3. Diğer	--	--	--	--	--	--
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	**83.747.336**	**5.675.040**	**726.130**	**53.033.594**	**6.608.748**	**502.013**
5. Ticari alacaklar	--	--	--	--	--	--
6a. Parasal finansal varlıklar	--	--	--	--	--	--
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	11.044.691	--	972.834	322.296	23.045	17.000
7. Diğer	--	--	--	--	--	--
8. Duran varlıklar (5+6+7)	**11.044.691**	**--**	**972.834**	**322.296**	**23.045**	**17.000**
9. Toplam varlıklar (4+8)	**94.792.027**	**5.675.040**	**1.698.964**	**53.355.890**	**6.631.793**	**519.013**
10. Ticari borçlar	26.345.249	517.598	1.336.856	22.960.128	2.827.851	244.484
11. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--	--	--
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	94.583	--	10.500
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	**26.345.249**	**517.598**	**1.336.856**	**23.054.711**	**2.827.851**	**254.984**
14. Ticari borçlar	--	--	--	--	--	--
15. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--	--	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	--	--	--	--	--	--
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	**26.345.249**	**517.598**	**1.336.856**	**23.054.711**	**2.827.851**	**254.984**
19. Finansal durum tablosu dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	68.636.082	--	4.674.750	(14.924.264)	(2.033.140)	--
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	--	--	--	--	--	--
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(68.636.082)	--	(4.674.750)	14.924.264	2.033.140	
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	**137.082.860**	**5.157.442**	**5.036.858**	**45.225.444**	**5.837.082**	**264.028**
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	**56.116.191**	**5.157.442**	**(736.568)**	**29.206.924**	**3.713.897**	**215.928**
22. Döviz hedge için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	--	--	--	--	--	--
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--	--	--
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	**14.924.264**	**2.033.140**	--

30 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ *(Devamı)*

30.3 Yabancı Para Riski *(Devamı)*

Döviz kuru riski duyarlılık analizi

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, TL'nin ABD Doları ve Avro yabancı para birimleri karşısında %10 oranında değer kazanması ve diğer tüm değişkenlerin aynı kalması varsayımı altında, yabancı para biriminde olan varlık ve yükümlülüklerden doğan kur farkının dönem karına vergi öncesi etkisi aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Bu analizde, diğer bütün değişkenlerin, özellikle faiz oranlarının sabit kaldığı varsayılmıştır.

Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu		
31 Aralık 2021		
	Kar/Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL Karşısında % 10 değer kazanması/kaybetmesi halinde		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	6.693.071	(6.693.071)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	--	--
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	**6.693.071**	**(6.693.071)**
Avro'nun TL Karşısında % 10 değer kazanması/kaybetmesi halinde		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(1.081.452)	1.081.452
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	**(1.081.452)**	**1.081.452**
TOPLAM (3+6)	**5.611.619**	**(5.611.619)**
Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu		
31 Aralık 2020		
	Kar/Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL Karşısında % 10 değer kazanması/kaybetmesi halinde		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	4.218.613	(4.218.613)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	(1.492.427)	1.492.427
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	**2.726.186**	**(2.726.186)**
Avro'nun TL Karşısında % 10 değer kazanması/kaybetmesi halinde		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	194.506	(194.506)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	**194.506**	**(194.506)**
TOPLAM (3+6)	**2.920.692**	**(2.920.692)**

30.4 Faiz oranı riski

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla. Grup'un faize duyarlı finansal araçları aşağıdaki gibidir:

	Kayıtlı Değer	
Sabit Faizli Finansal Araçlar	**31 Aralık 2021**	**31 Aralık 2020**
Vadeli mevduat	110.962.886	70.554.006
Finansal Yükümlülük	149.124.167	--

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un değişken faizli finansal enstrümanı olmadığı için faiz oranı riski duyarlılık analizi hesaplanmamıştır.

30 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERIN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ *(Devamı)*

30.5 Gerçeğe Uygun Değer

Varlıkların ve yükümlülüklerin defter değerleri ve gerçeğe uygun değerleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir :

31 Aralık 2021	İtfa edilmiş maliyet ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Krediler ve alacaklar	Gerçeğe uygun değeri kar veya zarar tablosunda takip edilen finansal araçlar	Defter değeri	Dipnot
Finansal varlıklar	**125.526.831**	**161.741.392**	**18.536.532**	**305.804.755**	
Nakit ve nakit benzerleri	125.526.831	--	--	125.526.831	4
Ticari alacaklar	--	161.463.429	--	161.463.429	8
İlişkili taraflardan alacaklar	--	277.963	--	277.963	7
Diğer alacaklar	--	--	--	--	9.1
Türev araçlar (*)	--	--	18.536.532	18.536.532	6
Finansal yükümlülükler	**111.185.781**	**149.124.167**	**--**	**260.309.948**	
Banka kredileri	--	149.124.167	--	149.124.167	5.1
Ticari borçlar	97.430.890	--	--	97.430.891	8.2
İlişkili taraflara borçlar	13.754.890	--	--	13.754.890	7
Diğer borçlar	--	--	--	--	9.2
Türev araçlar	--		--	--	6

31 Aralık 2020	İtfa edilmiş maliyet ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Krediler ve alacaklar	Gerçeğe uygun değeri kar veya zarar tablosunda takip edilen finansal araçlar	Defter değeri	Dipnot
Finansal varlıklar	**77.160.900**	**127.185.030**	**--**	**204.345.930**	
Nakit ve nakit benzerleri	77.160.900	--	--	77.160.900	4
Ticari alacaklar	--	126.673.632	--	126.673.632	8.2
İlişkili taraflardan alacaklar	--	50.753	--	50.753	7
Diğer alacaklar	--	460.645	--	460.645	9.1
Türev araçlar	--	--	--	--	6
Finansal yükümlülükler	**71.611.849**	**--**	**1.051.780**	**72.663.629**	
Banka kredileri	--	--	--	--	5.1
Ticari borçlar	66.461.383	--	--	66.461.383	8
İlişkili taraflara borçlar	5.150.466	--	--	5.150.466	7
Diğer borçlar	--	--	--	--	9.2
Türev araçlar	--		1.051.780	1.051.780	6

(*) İlgili türev araçlar seviye 2 olarak değerlendirilmektedir.

31 BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un bağımsız denetim kuruluşundan aldığı hizmetlere ilişkin ücretlerin tutarı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Yasal ve ihtiyari bağımsız denetim hizmetleri (ara dönemler dahil)	265.000	207.600

32 TAAHHÜTLER

Verilen teminat. rehin ve ipotekler

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek ("TRİ") pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Grup tarafından verilen TRİ'ler:		
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	24.483.149	17.611.238
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
	24.483.149	**17.611.238**

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'ler, TL cinsinden verilen teminat mektuplarından oluşmaktadır.

Müşterilerden alınan teminatlar

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un alacaklarına karşılık olarak müşterilerinden almış olduğu 100.095.000 TL (31 Aralık 2020: 67.385.000 TL) tutarında teminat mektubu. ipotek. teminat çeki ve alacak sigortası bulunmaktadır.

33 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.